

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Gegužė - May 14, 1981 Nr. 20

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Reaganas yra vienas iš populiariausių Amerikos prezidentų

Bet federalinis biudžetas 'jeigu' ženkle

Nepraėjo nė pilnas mėnuo, o prezidentas R. Reaganas, laimingai išvengęs mirties po piktadario įvykdyto atentato, iškentė sunkią operaciją ir po jos taip sustiprėjo, jog buvo pajėgus pasakyti išpūdingą kalbą senatoriams ir kongresmanams jų bendrame posėdyje, radijo ir televizijos perduotame visam kraštui. Jeigu rinkiminės kampanijos metu kai kas drįso senyvą amžių laikyti prezidentavimo kliūtimi, tai dabar daugiau kas stebisi ir džiaugiasi prez. Reagano fiziniu stiprumu ir atsparumu. Prez. J. Carteris kada nors bus minimas pirmuoju prezidentu, prisipažinusi rinkimus pralaimėjus, kada dar tebevyko balsavimas Pacifiko pakrantės valstybės, o prez. R. Reaganas įeis į istoriją, kaip pirmasis, išlikęs gyvas po įvykdyto atentato.

Toji aplinkybė nepaprastai pakėlė jam visuomenės reikšimą sentimentą, kuris po inauguracijos buvo pradėjęs kiek slūsti žemyn, kad besvarstant 1982 m. biudžetą ėmė aiškėti, jog planuojami biudžeto apkarpymai neišvengiamai gali paliesti ne tik kitus, bet ir kiek vieną asmeniškai.

S. m. balandžio 29-30 dienos mis Harris visuomenės nuomonių tyrimo institutas apklausinėjo 1,255 suaugusių asmenis visose JAV ir patyrė, jog 92% prieš 6% jų džiaugiasi, kad

prez. Reaganas grįžo į Baltuosius rūmus, pasveikęs po patirtos sužeidimo. Šiuo metu jis laikomas vienu iš populiariausių ir asmeniškai respektuojamų JAV prezidentų: 75% prieš 20% apklaustųjų prisipažino, jog jiems Baltieji rūmai dabar teikia pasitikėjimą. 65% prieš 31% dauguma pritaria jo programai, siekiančiai biudžeto apkarpytų. 58% prieš 36% užgiria jo vykdomą JAV ekonominių reikalų tvarkymą, 73% prieš 22% pripažįsta, kad jis moka puikiai santykiuoti su Kongreso nariais.

Neigiamojoje pusėje tik 48% prieš 47% sutinka su jo vartojamomis priemonėmis infliacijai tramdyti ir čia 55% prieš 35% netiki, kad Reagano ekonominis planas ateinančiais metais infliaciją numuštų žemiau kaip 10%. 60% prieš 30% negalvoja, kad federalinio banko procentai už teikiamas paskolas žymiai sumažėtų. Tokį galvojimą skatina nepavykę bandymai kovoti su infliacija anksčiau.

55% prieš 40% galvoja, kad Reagano programa neigiamai palies neturtinguosius, paliegusius ir senybo amžiaus žmones. Visuotinio pritarimo susilaukė kelis kartus prez. Reagano užtikrinimas, jog jis laikysis rinkiminės kampanijos metu išpareigojimo nieku būdu nemažinti socialinio drau-

(Nukelta į 2 psl.)

SU SUKAKTUVININKU VYTAUTU ABRAIČIU SUGRĮŽTANT Į NUSKUBĖJUSIUS PRAEITIN METUS

Jurgis Janušaitis

Sukaktuvininkas Vytautas Abraitis, buv. Amerikos Lietuvos Tautinės Sąjungos pirmininkas.

Prieš trejetą metų gražiam Floridos kampelyje Palm Coast, golfo laukuose, gražioje nuosavoje rezidencijoje apsigyveno įžymūs Tautinės sąjungos veikėjai, aktyvus visuomenininkas Vytautas Jurgis ir Stella Abraičiai. Š. m. gegužės mėn. 3 dieną Vytautas atšventė 65-tąjį savo gimtadienį. Tad šia proga sugrįžtame maloniai pokalbyje į jo nuskubėjusius metus ir išgyvenimus dalinamės su mielais Dirvos skaitytojais.

— Mielas sukaktuvininke Vytautai, užverčiate savo prasmingo gyvenimo šiasiasdešimt penktąjį lapą. Tad sakykite, kokia savi-jauta ir kokios nuotaikos tokio amžiaus sulaukus?

— Menu, kad mano savi-jauta ir nuotaikos yra maždaug tokios pat kaip ir visų kitų sulaukusių 65-rius metus, jei neskaityti mano asmeniškų nugaros ir akių problemų. Sudužęs nugaros slankstelis apatinėje nugaros dalyje spaudžia nervą, kuris sukelia skausmą kairėje kojoje ir tuo sunkina judėjimą, o po nepavykusios vienos akies katarakto operacijos nustojau tos akies virš 80% regėjimo.

— Be abejo jaunystėje susikaupė daug išgyvenimų? Tad gal sugrįžkime į ją. Truputį ir autobiografijos?

— Gimiau Amerikoje, New Yorko miesto Greenwich Village, kur tuo metu gyveno daug lietuvių ir ne-

buvo nei vieno hippio. Šiandien ten yra atvirkščiai. Penkerių metų amžiaus mano tėvai atsivežė mane į Lietuvą, kur jie prie Marijampolės nusipirko žemės, pasistatė visus ūkiui reikalingus trobesius ir ūkininkavo. Pradžios mokyklą ir Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje baigiau 1934 metų pavasarį ir tų pačių metų rudenį pradėjau studijuoti Vytauto Didžiojo Universitete teisę, kurią baigiau 1938 metais diplomuotu teisininku. Studijuodamas kurį laiką dirbau Kaune Taupomose Valstybės Kasose ir Valstybės Teatre. Visuomeninio Darbo Vadybos, 1938-tais metais buvau pasiųstas studijoms į Berlyną, kur Hoheshule fuer Politik studijavau spaudos ir visuomeninių organizacijų įtaką valstybiniai administracijai. Prasidėjęs Pasaulinis karas sutrukdė šias studijas, nors ir betruko tik 9 mėnesių studijų iki doktorato. Grįžus iš Berlyno

vėl kurį laiką dirbau Taupomose Valstybės Kasose, o Vilniui prisijungus prie Lietuvos buvau paskirtas Vilniaus srities Darbo Biuro vedėju. Po bemaž poros mėnesių po Sovietų Rusijos Lietuvos okupacijos, kaip Amerikos pilietis išvažiavau į Ameriką. Nemokėdamas anglų kalbos, kurį laiką dirbau švino žaislų fabrike eiliniu darbininku su 15 dolerių atlyginimu už 40-tį valandų darbo. Kiek pramokęs kalbos pradėjau dirbti tuo metu vienoje iš didžiausių New Yorko uosto laivų ir geležinkelių aptarnavimo kompanijų (kurioje prieš 30 metų buvo dirbęs ir mano tėvas) skaičiuotoju-checker. Pasitraukiau į vadinamą ankstyvą pensiją po 36 metų darbo, pasiekęs tos kompanijos vieno iš trijų departamentų generalinio manadžeriaus vietos.

— Kada pasukote į visuomeninės veiklos kelią ir kas paskatino tuo keliu eiti?

— Studentavimo laiku aktyvus įsijungimas į Lietuvos Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania, kur buvau Korp. sekretoriumi, o vėliau išrinktas ir pirminku, kurias pareigas poros mėnesių perdaviau kol. Mečiui Valiukėnui, man išvykstant studijoms į Berlyną. Gyvenant Korporacijos rūmuose neišvengiamai teko domėtis ir intymiai išgyventi įvairias visuomeninio gyvenimo apraiškas. Korporacijos rūmuose, ant laiptų prie rūbines, bemaž kas vakarą buvo vedamos karštos diskusijos įvairiausiomis visuomeniškoms ir politinėms temoms. Ten dažnai būdavo sudarinėjami ir verčiami "vyriausybės kabinetai". Nėra abejonės, kad visa tai skatino domėtis visuomenine veikla. Visa tai laiku ir dabar sveika smegenų mankšta, nors tai buvo tik viena iš jaunatviškos energijos išsiliesimo formų.

— Turėjote progos pažinti ir mūsų politinį gyvenimą? Kokios nuotaikos vyravo artėjant pavojui iš Rytų?

— Lietuvoje aktyviai į jokių politinį darbą nebuvau įsijungęs. Nebuvau nei Tau-

(Nukelta į 4 psl.)

PRANCŪZIJA PASUKO Į KAIRĘ...

Po 23 metų konservatyviųjų valdžios, Prancūzijos priešakyje prie vairo atstojo socialistas Francois Mitterrand, kuris dar prieš išrinkimą prezidentu žadėjo imtis drastiškų reformų, kad sumažintus bedarbę, kuri paskutiniuoju laiku padidėjo iki 7,3%, o infliacija siekia net 14%.

Kaip ir galima buvo laukti, gyventojų nuotaikomis keičiantis, siekiant reformų, praeitą sekmadienį antriniuose rinkimuose laimėtoju išėjo socialistas Francois Mitterrand, nugalėjęs dabartinį prezidentą Valery Giscard d'Estaing nedidele balsų persvara.

Šis laimėjimas buvo pasiektas komunistams remiant socialistų kandidatą.

Laukiant drastiškų reformų su bedarbe ir infliacija, jau imtasi priemonių

Francois Mitterrand

sulaikyti kapitalo bėgimą į užsienį ir suvaržytas valiutos išvežimas.

Už "paslaugą" komunistai tikisi iš Mitterrando gauti naujoje vyriausybėje keletą ministerių vietų.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Lenkiškas virusas ar suktas Kremliaus pokštas? — Libane ir šiaurinėje Airijoje karšta...

Daugiau negu pusmetį ne tik lenkams, bet ir visiems kitiems susirūpinimą kėlęs klausimas - ką gi darys rusai su nerimstančiais darbininkais Lenkijoje - ligi šiolei neatnešė aiškaus atsakymo. Tiesa, Varšuvos pakto sąjungininkų vardu vykdyti kariniai pratimai, nors ir gerokai užtęsti, oficialiai pasibaigė ir daugelis juose dalyvavusių dalinių grįžo į savo bazes, tačiau raudonosios armijos igulos pietinėje Lenkijoje, kaip informuoja pašaliniai stebėtojai, vis dar tebėra pusiau parengties būklėje ir vis susilaukia naujų sustiprinimų.

Niekas negali pasakyti, ką atneš artimoji ateitis, bet pastutinių įvykių raida lyg rodo, jog tuo tarpu Kremlius bent laikinai yra atsakęs tuojau pat vykdyti Lenkijos okupaciją, leisdamas patiems Lenkijos komunistams susitvarkyti: atgauti prarastą prestižą viduje ir išbristi iš ūkinės suirutės, vedančios prie visiško bankroto.

Ir vienu ir kitu atžvilgiu valdančiai grupei nebus lengva. Nuosaukus, bet kartu vis daugiau pritarimo plačiose masėse susilaukęs darbininkų solidarumo sąjūdis išsikovoja vis daugiau teisių ir komunistinės vyriausybės nuolaidų. Pastutiniu metu seimo priimtas įstatymas, pripažįstas ir žemdirbių solidarumo unijas - kurių organizavimas ne taip seniai buvo laikomas nelegaliu - rodo, jog nuolaidų galo dar neprieita.

Lenkiškasis virusas negali nekelti susirūpinimo Maskvoje Komunistinėje santvarkoje visur ir visada laikoma normaliu reiškiniu, jeigu partijos vadovai ir jų talkininkai gali naudotis specialiomis privilegijomis, kurių neturi 'vergai nužemintieji'. Už valdinio turto grobstymą ir visuomeninio turto eikvojimus partijos viršūnės niekada nebaudžiamos.

Jeigu - skandalams iškylus į viešumą ir ėmus kelti žmonių pasipiktinimą - tikrieji nusikaltėliai būdavo iškeliama bet kur kitur panašioms pareigoms, tai būdavo dažniausiai tik dėl to, jo jie nemokėdavo savo kombinacijų paslėpti. Lenkijoje šiuo metu jau matosi kitų dalykų: partijos propagandai statyti pastatai verčiami liginėmis, o visuomeninio turto grobstytojai, nors ir aukštai laipioję partijos viršūnėse, traukiami teismo atsakomybėn. Jos, ko gero, gali nebeišvengti nė pats Gierekas, nekalbant jau apie jo artimuosius bendradarbius.

Kas galėjo manyti, kad komunistų partijos visuotiniame suvažiavimui atstovai gali būti ne viršūnių paskirti, bet iš pažemių išrinkti? To dabar siekiama Lenkijoje ir greičiau sia bus pasiekta. Zinoma, bus stengiamasi ir šiuos rinkimus senoviškai manipuliuoti, tačiau rūgimas jau prasidėjo. Jeigu jis baigsis kaip masių siekiama, aišku, Kremliaus vadų veidai plačiai nesisypsos, kaip jie kad buvo surūgę ir šių metų gegužės pirmąją švenčiant. Kada Maskvoje ir visur kitur vergų eitynės viršutinis ešalonas stebėjo iš aukštai iškeltų tribūnų, Lenkijos komunistų partijos vadovai žygiavo viduriu gatvės kartu su minia. Tai nedovanotina herezija, bet matyt naudingiau kol kas dėl jos nesijaudinti.

O iš tikrųjų kas galvojama, niekas nežino. Gal tai suktas, neseniai Lenkiją aplankiusio Kremliaus emisaro, N. Suslovo pašnibždėtas manevras - bėdos atveju, kol nesutvarkyti Afganistano okupacijos reikalai, eiti į mases, šūkauti kartu su ja, kad pavojui praėjus ir pasitikėjimą atgavus būtų galima ją vėl prispausti ir išmokyti aklo paklusnumo?

Neseniai buvęs disidentas Ginzburgas rusų engiamus sovietijos gyventojus paskirstė į

dvi dalis: viena klausosi užsienio radijo, o kita geria vėdą - tik deja, antroji esanti daug gausesnė. Nesiimame teigti, kiek ta jo pastaba gyvenimiška, tačiau rusišką taktiką pavergtuose kraštuose puikiai pažįstame: žmonėms galima neduoti duonos, mėsos, dantims šepetukų ar tualetinio popieriaus, bet vėdos niekam ir niekada negali trūkti - gerkite ir svaiginkitės, o apsvaigusiam ir skurdas atrodo geresniu ir laimingesniu gyvenimu. Gal gi tikimasi, kad vėda suteiks imunitetą prieš lenkiškus virusus?

Ukinis atkutimas ar iš bankroto išlipimas jau sunkesnis reikalas.

• • •

Karštų vietų pasaulyje niekuomet netrūksta, bet šiuo metu bene karščiausia bus Libane ir šiaurinėje Airijoje. Ir vienu ir kitu atvežimo netenka laukti.

Jau daugelį metų Libane kovoja krikščionys prieš musulmonus, sirijiečiai - arabų atsiųsti taikos palaikyti - puola krikščionis, tame tarpe žydai iš Izraelio išeina prieš sirijiečius ir palestiniečius - ir taip tęsiasi lyg daina be galo. Pastaruoju metu sirijiečiai išsirengę raketinius lizdus, kad galėtų sunaikinti nuolatos padangėje patuliuojančius Izraelio lėktuvus. Žydai grasina tuos lizdus sunaikinti, nes jie sudaro grėsmę Izraelio saugumui. Įtampą stengiasi mažinti JAV ir Maskva, atsiųsdami savo specialius emisarus. Kol ne prirengs laikas didiesiems susiremti, atrodo, karo pavojus šiame rajone daugiau išpučiamas, negu iš tikrųjų egzistuoja.

Jau daug didesnis įtempiamas jaučiamas Anglijos valdomoje šiaurinėje Airijoje, vad. Ulsterio provincijoje, kur gyvena apie 1 milijoną protestantų ir pusę tiek katalikų. Pir-

mieji, kuriuos sudaro pasiturinčiųjų klasė - dideli žemvaldžiai, stambieji pramonininkai, aukštesnieji administracijos valdininkai - visi Anglijos proteguojami, norėtų išlaikyti esamą padėtį ir priklausyti Anglijai. Antrieji, daugiausia biednuomenė ir padieniai darbininkai - kurių vietomis net iki 40% yra bedarbiai - siekia nusikratyti priklausomybės Anglijai ir išjungti į Airijos respubliką. Jų jaunimas, dažnai net iš mokyklos suolo, eina į partizanus, vad. Airijos respublikos armiją, ir kovoja prieš administraciją.

Saudymasis, sprogdinimas, grobstymas, padeginėjimas - tai nuolatiniai reiškiniai ne tik Ulsteryje, bet ir už jo sienų. Skaičiuojama, kad per pastaruosius dvyliką metų abiejose pusėse žuvo per 2,000 žmonių. Šiuo metu kalėjimuose uždaryta arti penkių šimtų katalikų, kuriuos saviškiai laiko laisvės kovotojais ir jiems reikalauja politinių kalinių teisių. Anglai juos laiko paprastais kriminalistais ir apie bet kokias lengvatas nesileidžia nė į kalbas. Kaliniai savo ruožtu kovoja jiems prieinama priemone - bado streiku, kaip kadaise Mahatma Gandhi, iškovojo Indijai nepriklausomybę.

Praėjusią savaitę bado nusiartinusio 28 m. jaunuolio Robert Sands, išbadavusio 66 dienas, mirtis įtampą dar padidino. Trys kiti kaliniai badauja jau irgi per 50 dienų. Vieno mirusiojo vieton bado streikan išijungia kitas. Teroras kartojasi ir plečiasi. Ramybė be abejo glūdi Anglijos vyriausybės rankose. Subyrėjus Britų imperijai, atrodo, pasaulis nesugriūtų, jeigu Ulsteris būtų viena gražią dieną perleistas Airijos respublikai. Tūkstančiai gyvybių būtų išgelbėta ateityje. Bet kada gi šventoji dvasia apšviestą protą taip, kad jis paskatintų lordus nusileisti iš buvusių aukštybių į varganą šių dienų pasaulį?

PRANCŪZIJOS LB NAUJIEJI ORGANAI

Balandžio 5 d. Paryžiuje įvyko naujai išrinktosios Prancūzijos LB tarybos posėdis, kurio pagrindinis uždavinys buvo išrinkti Prancūzijos LB organus. Šiuo organus sudaro:

I. Prancūzijos LB tarybos pirmininkas — kun. J. Petrošius.

II. Prancūzijos LB valdyba: J. Tomkus — pirmininkas, Ž. Mikšys — vicepirmininkas ir sekretorius, R. Vaiciekauskaitė — išdėtininkė.

III. Prancūzijos LB revizijos komisija: R. Bačkis, Vl. Gedmintas ir K. Masiulytė.

Prancūzijos LB garbės teisumą sudaro: prof. G. Matore — pirmininkas, dr. E. Aleksandravičienė ir A. Vosgien — nariai.

Prancūzijos LB-nės reikalais kreiptis ar rašyti šiuo adresu: Communauté Lithuanienne en France, Pr. LB valdyba, 7, rue des Lions — St. Paul, 75004 Paris.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

REAGANAS...

(Atkelta iš 1 ps1.)

dimo išmokėjimų ar jų pakėlimo kasmet.

Kol prez. Reaganas atkakliai stengsis įgyvendinti savo rinkiminis pažadus, kaip atsitiko su Sovietijai parduodamais javais, tol pensininkai galėtų būti ramūs. Kitu atveju ir jie pajus, kad buvo panaudota tik rinkiminė politika. Federalinio biudžeto svarstymas yra labai ilga ir paini procedūra. Pirmiausia jis turi pereiti per finansų ir biudžeto komisijas senate ir atstovų rūmuose atskirai. Po to abeji rūmai savo plenumuose patvirtina bendrą pajamų ir išlaidų sumą, ją suderina, jeigu ji skirtinga paskiruose rūmuose, ir po to prasideda dar ilgesnis procesas panašiu būdu suderinti jau detalizuotas pozicijas.

Vyriausybės pateiktame 1982 m. biudžete buvo pasiūlyta padidinti išlaidas gynybos reikalams, nekeisti Social Security forma daromų išmokėjimų, visą kitą žymiai apkarpyti, įskaitant kasmet po 10% sumažinimą asmeninių mokesčių (30% per trejus metus) ir 1984 m. subalansuoti biudžetą - iki tol kasmet mažinant nepriteklį, kuris 1982 metais būtų 45 bil. dolerių, numatant 695.3 bil. dol. išlaidų ir 650.3 bil. dol. pajamų.

Besvarstant atstovų rūmuose, buvo pateiktas demokratų pasiūlymas - projektas su daug mažesniais apkarpymais 714.5 bil. dol. išlaidų ir 688.9 bil. dol. pajamų, numatant tik vienais metais asmeninių mokesčių sumažinimą 10%. Po didelių asmeninių prez. Reagano pastangų, praėjusią savaitę - 253 prieš 176 balsus - atstovų rūmai priėmė kompromisinį pasiūlymą su 689.2 bil. dol. išlaidų, atseit dar didesniais apkarpymais, negu Reagano administracija planavo. Pajamos, tuo pačiu ir mokesčių sumažinimas, bus svarstoma šią savaitę. Senate laukiama mažesnio pasipriešinimo vyriausybės pasiūlymams.

Tuoju pat prasidės atskirų pozicijų svarstymas, kuris užsitęs, kaip numatoma, ligi birželio vidurio.

Atrodo, jog prez. Reagano populiarumas jo vyriausybei suteiks laisvas rankas, kad galėtų vykdyti planuojamą ūkinio JAV atgaivinimo programą - sulaukyti infliaciją, sumažinti bedarbių skaičių ir subalansuoti biudžetą. Ta kryptimi einant, į vis dėlto lydės lemtingas 'jeigu': jeigu viskas dėsytis kaip žadama - respublikonams bus daugeliui metų užtikrintas šeimininkavimas ovaliniame kabinete, senate ir atstovų rūmuose. Bet jeigu reikalai riedės blogyn kaip riedėję - ir ketverių metų gali būti per daug, kaip kai kas jau dabar drįsta pranašauti.

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENISKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniam asmeniui ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIU - AUTOBUSU

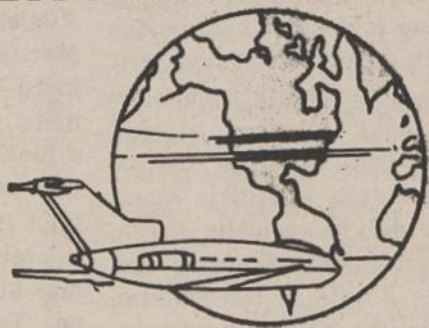
Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

MECHANICAL ENGINEER

WANTED TO WORK IN SMALL MANUFACTURING COMPANY IN INDIANA. LOCATED IN A SMALL COMMUNITY. HEAVY MACHINE DESIGN HELPFUL.

CALL OR WRITE TO:
MARTY SHARP

BERTSCH & COMPANY

2 E. CHURCH
CAMBRIDGE CITY, INDIANA 47327
317-478-3366

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turini ir kalbą redakcija neatsako.

BŪKIME RYŽTINGAIS OPTIMISTAIS

Šių dienų politinio gyvenimo įtampa žmonijai kelia pagrįstą nerimą ir baimę. Skriaudžiamieji neberanda draugų. Nėra žodžio nei rašto tesėjimų. Vieną dieną pasižadama, net pasirašoma, kita — griauinama. Prekiavimas svetimu kailiu virsta pasauliniu dėsniu. Smurtas ima viršų prieš teisę.

Dažniau pasigirsta vis daugiau ir daugiau svyruojančių pareiškimų, kad nemaža dalis išeivijoje gyvenančių lietuvių nutausta, ypač jaunas atžalynas. Girdi, jis pamažu tolsta nuo visų savo tautos interesų.

O taip kalbėti yra pagrindo. Svyravimai atestuoja svyruojančių silpnumą savajam gimtajam kraštui, kurį jų įsitikinimu pavaduoja pinigais ar kurios kitos nepatvarios materialinės vertybės.

Kad tokių mūsų tarpe būtų mažiau, reikia dažniau šiuo klausimu kalbėti. Būtinai reikalinga ieškoti būdų silpnuosius stiprinti, grąžinti jiems prarastą tikėjimą ir viltį. Reikia žinoti, kad tautų gyvenimas nematuojamas žmonių amžiumi. Žmonės gyvena, miršta, jų vietas užima naujos kartos ir papildo išėjusių eiles. Kiekviena tauta gaji, kol naujosios kartos sugeba pažinti ir paremti buvusiųjų kartų palikimą ir jį tęsti.

Nagrinėjant šį klausimą, reikia šiek tiek pažvelgti į senųjų lietuvių ateivių praeitį. Juk anais laikais veiklesniųjų lietuvių pasišventimas kultūriniai veiklai buvo tikriausia ir geriausia priemonė gimtajai kalbai ir lietuvių tautos papročiams išlaikyti.

Tačiau lietuvių klestėjimo tik tuose lietuvių vienetuose, kur buvo įsikūrę stipresni lietuviški židiniai. Lietuviškose parapijose veikė chorai, orkestrai, vaidinimų būreliai ir įvairios lietuviškos organizacijos. Naujai atvykę iš Lietuvos jaunimas, kad ir sunkiai kūrėsi, bet vis vien prie lietuviškos veiklos mielai būrėsi ir turėdavo laiko ateiti į įvairius lietuviškus rengimus ir organizacinius susirinkimus. Pažymėtina,

kad daugelis, pavyzdžiui, JAV, Kanadoje ir kitur gyvenančių lietuvių išliko iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ne tik aktyviais, bet ir nuoširdžiais lietuviais ir Lietuvos atkūrimo rėmėjais. Tokie lietuviai gausiai auکوjo savo sunkiai uždirbtus centus naujai prisikeliančiai Lietuvai. O tą daugiausiai vykdė tie, kurie dalyvavo kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje, choruose, organizacijose ir žiūrėjo patriotinių lietuviškų vaidinimų bei kitokių parengimų.

Mes, lietuviai, kurie gyvenam išeivijoje, turim iš praeities semtis stiprybės, turime žiūrėti į dar skaidresnę ateitį. Turime savyje ugdyti optimizmą. Ne likimas mus tevaldo, bet mes jį! Būkime ryžtingi ir kovingi. Mūsų tautinė ir kultūrinė veikla tegu įtikina pasaulį, kad Lietuvos okupavimo byloje įsisenėjimo teisės nėra ir nebus. Tuo mes patys pirmiausia turime tikėti, ir tą mūsų tikėjimą turi noulat jausti mūsų tėvynės okupantas.

Kiekvienam žmogui pasaulis atlygina tuo pačiu. Jei nusišypsosi, kitas tau nusišypsos; jei surauksi kaktą, ir kitas niauriai pažiūrės į tave; jei dainuosi, tave priims linksmai draugijoje, jei mąstysi, tave užkalbina mąstytojas; jei myli pasaulį ir rimtai ieškai jame gėro, būsi apsuptas malonios draugystės, ir gamta papils tau pasaulio lobių — sako Zimermanas.

Žodžiu, viskas kreiptina valios koncentravimo linkme, būtent: "Aš galiu, aš noriu". Toks pasiryžimas ne tik kariuomenėm, bet ir atskiriems žmonėms padėjo laimėti ne vieną žygį, nors buvo didžiausių kliūčių, pastojusių kelią. Tad neveltui ir sakoma, kad pasiryžimas nugalėti yra pusė kovos, o galvoti apie pralaimėjimą reiškia, kad jau yra pusė pralaimėta, nors kova dar if neprasidėjo.

Gilus tikėjimas savo tautos ateitimi, taip pat yra vienas iš pagrindinių savo tautai išlikimo ramsčių. Kas praranda tikėjimą savo tautos ateitimi, tas sava-

Suvažiavimas įvyko 1981 m. gegužės 2 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Dalyvavo 118 narių su 4,686 balsais. Iš viso Fondas turi 4,860 narių. Lietuvių Fondo veikloje 1981-ji metai yra pažymėtini, kaip vieni iš pačių sėkmingiausių rekordinių metų.

1980 metais Lietuvių Fondas perkopė du milijonus dolerių ir nuo Fondo įkūrimo turėjo virš vieno milijono dolerių pajamų, iš kurių paskirstė švietimo, kultūros ir kitiems lietuvių išlaikymo reikalingiems ketvirtadalius (\$756,585.00) milijono dolerių.

Tai trys pagrindiniai Lietuvių Fondo veiklos rezultatai: sukauptas pagrindinis kapitalas, gautos pajamos ir išdalintas pelnas.

Aštuonioliktąjį Lietuvių Fondo narių suvažiavimą atidarė Tarybos pirmininkas ir Fondo pradininkas dr. Antanas Razma. Pasveikino susirinkusius ir paprašė atsistojimu ir minutės susikaupimu pagerbti mirusius Fondo narius. Mirusiųjų knyga buvo padėta pagarbioje vietoje ir simboliškai dalyvavo šiame narių susirinkime. Maldą sukalbėjo kun. Jonas Borevičius, SJ.

Suvažiavimui pakaitomis pirmininkavo Tarybos nariai: Marija Rėmienė, Jonas Vaznelis ir Povilas Kilius. Sekretoriavo - dr. Jonas Račkauskas ir Daina Kojelytė.

Žodžiu sveikino PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas. Dėkojo Lietuvių Fondo vadovams už švietimo ir kultūros reikalų rėmimą globaliniu mastu. Pranešė apie PLB valdybos nutarimą steigti lituanistikos katedrą Illinois universitete Chicagoje. Jeigu šios lietuvių pastangos bus įgyvendintos, galima bus laikyti trečiuoju stebuklu: pirmas - Lietuvių Enciklopedija, antras - Lietuvių Fondas, įžengęs į trečiąjį milijoną. Prašė visų paramos ši trečiąjį stebuklą įgyvendinti.

JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, atvykęs iš Detroito, dėkojo Fondui už teikiamą gausią paramą švietimo ir kultūros darbams.

Raštu sveikino JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė, iš Clevelando,

rankiškai nuo jos atsiribojama. Ar mūsų susvyravimai lietuvių išlaikymo atžvilgiu nėra savo tautos ateitimi tikėjimo nustojimo įspėjančiais ženklais? Pagalvokim!

Kad išeivijoje gyvendami nenusidėtum savo tautai, kad būsimoji karta nesišalintų nuo lietuvių, kad kiekviename lietuviuje tikėjimas pavergtos Lietuvos išliktų nemarus, nežiūrėmus supančio dabarties netikrumo ir baimingumo, — visa tai yra mūsų pačių rankose. Todėl nieiškokime kalčių kitur, bet savyje... (jm)

Lietuvių Fondas plečiasi ir šakojasi

Aštuonioliktasis metinis narių suvažiavimas

Antanas Juodvalkis

Lietuvių Fondo suvažiavimo prezidiumas: sekr. D. Kojelytė, pirmininkai M. Rėmienė ir J. Vaznelis. P. Malėtos nuotr.

vėliau ir pati asmeniškai įsijungusi į Lietuvių Fondo reikalų svarstymą.

Reikia pastebėti, kad Vytautas Kutkus yra Lietuvių Fondo aktyvus ilgametis Tarybos narys ir Detroito apylinkės Fondo igaliotinis. Ingrida Bublienė, prieš porą metų perėmusi Kultūros tarybos vadovybę, visad dalyvauja L.Fondo pelno skirstymo komisijos posėdžiuose bei kituose žymesniuose kultūriniuose renginiuose, nors gyvena Clevelande.

Patvirtintos pasiūlytos komisijos:

1. Mandatų-registracijos: Kazys Barzdukas (pirm.), Kleopas A. Girvilas, Antanas Kareiva, Pranas Mažrimas, Bronius Šliažas, Petras Zelvyas ir Petras Zolynas.

2. Balsams skaičiuoti: Jonas Kučėnas, dr. Ferdinandas Kaunas ir Milda Lenkauskienė.

3. Nominacijų: Stasys Baras, dr. Jonas Valaitis (pirm.) ir dr. Mindaugas Vygantas.

4. Rezoliucijos: dr. Vytautas Tauras (pirm.), dr. Algimantas B. Gleveckas ir Viktoras Naudžius.

5. Spaudos: kun. Juozas Prunskis, Bronius Juodelis, Antanas Juodvalkis, Juozas Slajus, Stasys Juškėnas, Kasparas Radvila, Petras Kleinotas, SJ, Petras Petrutis ir foto report. Petras Malėta.

PRANESIMAI

1. Fondo Tarybos vardu pranešimą padarė pirm. dr. Antanas Razma. Lietuvių Fondo veikla buvo sėkminga dėl vadovybės sumanumo ir darbštumo, aukotojų dosnumo, testamentinių palikimų didėjimo, visuomenės, spaudos ir radijo pritarimo. Taryba seka, kad būtų laikomasi įstatų ir vykdomi suvažiavimų nutarimai. Tarybą sudaro 18 narių, rinktų visuotinio suvažiavimo trims metams. Kiekvienais metais 1/3 tarybos narių - 6 asmenys yra perrenkami. Šiais metais savo kadenciją baigia šie Tarybos nariai: dr. Kazys Ambrozaitis, Povilas Kilius, Viktoras Naudžius, Marija Rėmienė, dr. Vytautas Tauras ir Jonas Vaznelis. Dėkojo už jų darbą ir įnašą Lietuvių Fondui. Visi L. Fondo duomenys yra pateikti raštu ir įteikti visiems nariams. Taryboje darbo nuotaika buvo darni ir vieninga.

2. Valdybos vardu pranešimą padarė prim. dr. Gediminas Balukas ir sekretorius-iždininkas Kazys Barzdukas. Dr. G. Balukas pasidžiaugė sėkminga 1980 metų veikla: gauta įnašų \$375,800, iš jų palikimais \$269,360; turėta bruto pajamų \$172,800, paskirstyta bemaž \$113,000. Šios sumos yra didžiausios Lietuvių Fondo veikloje. Tai parodo lietuvių visuomenės dosnumą ir pasitikėjimą Lietuvių Fondo darbais. Atžymint Lietuvių Fondo dviejų milijonų sukaupimą buvo suruostas (1980.X.25) komp. Jeronimo Kačinsko kamerinės ir vokalinės muzikos koncertas Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Programą atliko Berklee muzikos kolegijos choras ir instrumentalistai.

Dėkojo valdybai, kurią sudarė šie asmenys: dr. G. Balukas (pirm.), Kleopas Girvilas (sekr.), nariai: Stasys Baras, Jonas Kučėnas, Saulius Kuprys, dr. Mindaugas Vygantas, Kazys Barzdukas (ižd.), Petras Zelvyas, Marija Rėmienė, Antanas Juodvalkis, Pranas Mažrimas ir knygos redaktorius Apolinaras Bagdonas.

Pasigedo jaunosios ir vidurinėsios kartos palatės paramos Lietuvių Fondo veiklai, nors atskiri asmenys yra parodę pasigerėtinų pavyzdžių. (Bus daugiau)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES to work and live in small Congenial S. W. Community and Hospital. Immediate openings. Good salary. Liberal Personnel policies. Apply call or write to: COMMUNITY GENERAL HOSPITAL P. O. Drawer Z Jal, New Mexico 88252 505-395-2511 (20-29)

OWNER OPERATORS

Western Express has a contract for you. Good insurance pay scale, insurance plans, all road, taxes paid for you. Drop pay and fuel surcharge to you. Tractor must pass D.O.T. inspection. A 1975 or newer legal with 45 foot van trailer. Driver must be at least 23 years old with 2 years over the road experience. Call Bob Shumate or Varlyn Poore in Georgia at: 404-944-9300

Outside Georgia Watts Line: 1-800-241-8090

Ken Kern — California — 1-800-874-7974

Bob Abts — Green Bay, Wisconsin — 1-800-558-6344

Bill Beck Indianapolis, Ind. — 1-800-428-5072 (19-25)

MATURE COUPLE EXPERIENCED

Live in for all adult household. General housework and yard work. Private furnished apartment. Good salary \$1000.00 a month. Must have recent references.

WRITE TO: KEN MINUS P. O. BOX 7064 HOUSTON, TEXAS 77008 (17-21)

Su sukaktuvininku Vytautu Abraičiu...

(Atkelta iš 1 psl.)

tininkų Sąjungos nariu, nei jaunalietuvių eilėse.

Iki 1937-38 metų Lietuva gyveno visokio kūrybinio pakilimo dvasia. Per tuos nepilnus 20-tį nepriklausomo gyvenimo metų buvo padaryta milžiniška pažanga tiek kultūrinėje, tiek medžiaginėje srityse. Nežiūrint nuolatinių didesnių, ar mažesnių opozicinių aimanų dėl "švelniosios Smetonos diktatūros", ar autoritetinio režimo, niekas neginčija tos atsiektos pažangos, nors kai kas gal ir galėjo būti geriau padaryta. Tobulybė, juk, neatsiekama. Bet kiekvienu atveju, bent mano galvosena, pažanga pasiekta Lietuvos nepriklausomybės metu turėtų būti vienu iš visos eilės pirmaeilių motyvų, bei ginklų, siekiant nepriklausomybės atstatymo. Kai kurių dar ir dabar mėgiamas skaičiavimas Smetonos padarytų klaidų ir skriaudų nieko daugiau neatsiekia, kaip silpninimą mūsų ryžto siekti Lietuvai nepriklausomybės.

Dėl klausimo, kokios nuotikos vyravo artėjant pavojui iš Rytų, mano gal bus ir savotiškas atsakymas. Savaiame aišku, kad karo veiksmams vykstant Lietuvos pasieniuose, Lietuva gyveno nerimo nuotaikoje. Sovietų Rusijos įgulų įvedimas į Lietuvą ir Lenkijos pabėgėlių bei internuotų karių atsiradimas Lietuvoje mūsų maštą gana dideliais skaičiais, aišku, kad kiekvienam galvojančiam kėlė klausimą, kuo tas viskas baigsis. Bet aš visada su tam tikra šypsena skaitau mūsų, kai kurių "didžiųjų politikų" ir "žurnalistų" memuarus ir pareiškimus, kad jau jie tada įžiūrėjo Lietuvos nepriklausomybės žlugimą. Man tie aiškiaregiai tuo metu, dar turėdami pakankamai laiko, ne tik kad patys nepasirūpino savo ateitimi, bet dėl to ir kitų anuo metu neįspėjo. Gal geriausias tam įrodymas ir yra paskutinis nepriklausomos Lietuvos koalicinės vyriausybės posėdis, kurios

narių dauguma vieton organizuoti bent simbolišką pasipriešinimą, tą vėlyvą valandą dar vis vylėsi, kad mūsų "draugai" Sovietų Rusija siekia tik vyriausybės pakeitimo.

— Karui artėjant sugrižote į savo gimtąjį kraštą — Ameriką. Čia įsijungėte į aktyvią visuomeninę ir kultūrinę veiklą. Bene aktyviausiai dirbote Tautinėje sąjungoje ir jai pašventėte daugelį savo gyvenimo metų. Kokios priežastys lėmė Jūsų veiklos kelius?

— Man atrodo nesunkiai suprantama, kad kaip auklėtinis tautinės ideologijos mokyklos Korp! Neo-Lithuania ir Amerikon atvažiavęs ieškojau savo idėjų artimų žmonių. Tuo metu tokiais čia atradau vadinaus tautiečiais. Jais buvo, sakyčiau, sandariečių dešinysis sparnas. Jų galutinis išsiskyrimas nuo sandariečių, po gruodžio 17 dienos perversmo Lietuvoje; dar nebuvo galutinai išsikristalizavęs. Bet mėginimų buvo daryta visa eilė. Galutinis išsiskyrimas įvyko tik po Prezidento Smetonos atvykimo į Ameriką ir su jo pritarimu įsteigus Lietuvai Vaduoti Sąjungą, kiek vėliau atsiradus Tautininkų Centrai ir Amerikos Lietuvių Misijai. Galutinė tauti-

ninkų srovės konsolidacija įvyko jau po Prezidento Smetonos mirties, apjungus tas tris organizacijas į vieną — Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Kaip to meto Tautininkų Centro pirmininkas aktyviai jungiausi prie a. a. Antano Olio ir Pijaus Žiūrio su kitais pastangų tą galutinį apsiungimą įgyvendinti. Gyvendamas New Yorke jungiausi prie A.L.T. S-gos Richmond Hill skyriaus įsteigimo ir jam apie dešimtmetį pirmininkavau, vėliau teko eiti ir Tautinės Sąjungos pirmininko pareigas ketveris metus. Kiek vėliau buvau New Jersey Elizabeth skyriaus pirmininku iki atsikėlimo į Floridą. Šiuo metu dedame pastangų su kitais tautininkais suorganizuoti A. L. Tautinės Sąjungos skyrių Daytona Beach ir apylinkių.

— Be abejo, savo veiklos laikotarpyje turėjote sėkmių ir nesėkmių? Gal jas prisimintumėte? Kokius darbus laikytumėte svarbiausiais?

— Didžiausia sėkmė laikau turėjęs progos aktyviai prisidėti prie tautinės srovės konsolidavimo Amerikoje. Sėkmė laikau ir savo kuklų įnašą Balfe, einant išdininko ir vėliau vicepirmininko pareigas. Didžio-

Dirvos bendradarbis Jurgis Janušaitis (dešinėje) su sukaktuvininku Vytautu Abraičiu, Palm Coast, Fla. dalinasi nuskubėjusių metų išgyvenimais.

juosi ir savo įnašu Amerikos Lietuvių Taryboje, buvus New Yorko Tarybos pirmininku ir ilgus metus būnant ALTos išdo globėju. Esu tam tikra indėlių idėjų į lietuvių vardo įamžinimą Amerikos Respublikonų Partijoje, kur mudu su inž. Eugenijum Bartkum bene pirmieji Respublikonų Konvencijoje San Francisco 1964 metais liudijome Lietuvos reikalu partijos rinkiminę platformą sudarant.

Mano veiklos nesėkmės yra kaip ir visų lietuvių. Mes visi dažnai užmirštame, kad mūsų kaip išeivių veikloje visada turi pirmąti pagalba Lietuvai išsiva-

Sukaktuvininkas Vytautas Abraitis su žmona Stella džiaugiasi laimingu gyvenimu, Palm Coast, Fla. prie savos rezidencijos.

duoti iš pražūtingos okupacijos ir galimai ilgiau išlaikyti gyvą lietuvių Amerikoje. Visa kita turi nusielenkti šiems dviem tikslams.

— Kaip vertinate išeivijos lietuvių veiklą bendrai?

— Mūsų išeivijos veiklą vertinu labai aukštai ir tai apima ne tik laikus po DP atsiradimo Amerikoje. Kiek žinau, ją taip vertina ne tik kitų tautybių branduoliai, bet ir amerikiečių sluoksniai. Sakoma, kad lietuviai esą iš visų geriausiai organizuoti. Duok Dieve, tokiais ir toliau likti.

— Gal turite gerą receptą mūsų veiksniams, kurie šiuo metu tarpusavyje lyg ir šnairuoja?

— Veiksnių nesutarimas tarpusavyje yra viena iš didžiausių nesėkmių išeivijoje. Jis ne tik sunkina visos veiklos efektyvumą, bet ir mūsų pačių tarpe ugdo žmonių pasyvumą bet kuriai lietuviškai veiklai. Aš nesu aiškiaregis ir neturiu jokio recepto tą šnairavimą išlyginti, nors ir tvirtai tikiu, kad jis išsilygins. Man atrodo, kad prasidėjęs ginčas, ar šnairavimas kaip Jūs vadinate, dėl veiklos barų pasidalinimo jau didelė dalimi virto ir asmeniškų ambicijų problema.

— Jūsų, nielas sukaktuvininke, žvilgsnis į lietuviškosios išeivijos ateitį, bei į Daytona Beach apylinkių lietuvių koloniją? Kodėl poilsui pasirinkote šį ramų Floridos kampelį?

— Aš jau rašiau Dirvoje, kad šiuo metu lietuviai, ypač mano amžiaus, daugumoje orientuojasi tolimesniame gyvenime iš tradiciniai lietuviškų centrų Amerikoje į Floridą. Visiškai neblogas nuosimtis tenka ir Didžiajai Daytona Beach apylinkių lietuvių kolonijai. Juk, Lietuvių Klubas jau turi, berods, virš 170 narių.

Dėl visos lietuvių išeivijos ateities aplanai nėra pergeriausios perspektyvos. Jei mus senstančius ir mirštančius nepavadaus jaunoji karta — ateitis aiški. Nedi-

delė paguoda ir tai, kad panaši ateitis laukia ir daugelį kitų tautybių, nors, atrodo, kad italai ir airiai šiuo atveju yra žymiai patvaresni už kitus. Mūsų jaunoji karta turėtų pasekti jų pavyzdžiais.

— Kokiais rūpesčiais gyvenate dabar?

— Mano didžiausiais rūpesčiais dabar yra šie reikalai, ir tai nebūtinai toje eilėje. Kad mūsų namo priekyje ir užpakalyje Bahia žolė neviršytų piktžolės su kuriomis kovoti nėra jau taip lengvas darbas ir, žūtbut, koku nors būdu pagerinti savo golfo lošimo rezultatus, kas man taip pat nėra lengva prie mano nugaros ir regėjimo stovio.

— Jūsų, kaip uolaus visuomenininko, lūkesčiai lietuviams?

— Mano vieninteliai nuširdžiausi linkėjimai lietuviams yra šie: Lietuvoje — iškentėti sunkią okupanto naštą ir galimai greičiau atgauti nepriklausomybę, o išeivijoje — galimai geresnių pasėkmių pastangose lietuvių tautai išsivaduoti iš okupacijos ir galimai ilgiau lietuviams išlikti lietuviams.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED DIE REPAIRMAN

Must have experience in repairing small progressive and compound dies. West Texas high quality stamping job shop has immediate opening for a die repairman. Must have extensive background trouble shooting and repairing small progressive & compound dies.

APPLY CALL OR WRITE TO:

PLAINFIELD TOOL OF
EL PASO INC.
6839 Commerce St.
El Paso, Texas 79914
915-779-5396 (18-23)

OWNER OPERATORS WANTED

Permanent contracts available. Midwest to West Coast operation, perishable products. Tractor requirements are 350HP or larger, sleeper cab 2 person operation, twin screw. Trailers must be 42' - 45' long, equipment age limit 4 years. Have trailers available to reliable owner operators. For more detailed information, contact: Roland Mundorf, LITTLE AUDREY'S TRANSPORTATION CO., INC. PHONE: 800-228-9182. (15-23)

WANTED FACTORY FOREMAN

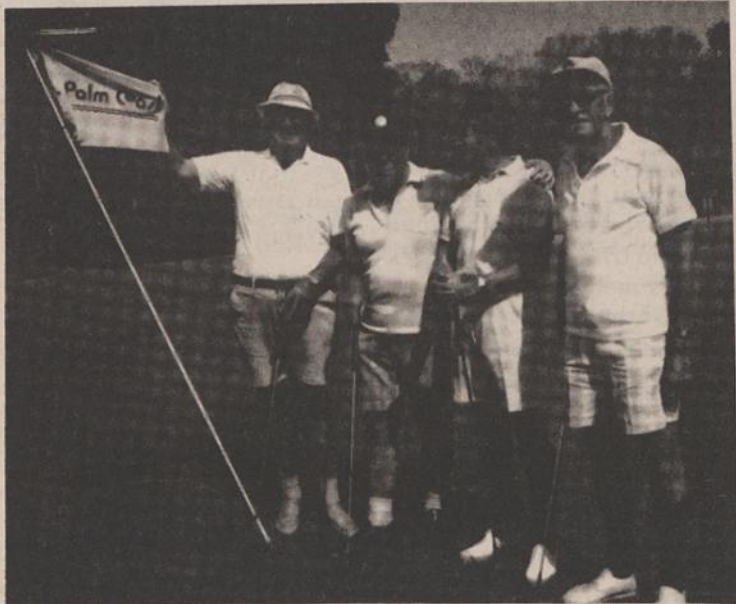
AND
GENERAL FACTORY HELP
Houston shoe factory needs experienced help.

Please send resume to:

LE SABOT

10660 KINGSBURST

HOUSTON, TEXAS 77099 (20-22)

"Keturi muškietininkai" Palm Coast golfo laukuose, susirinkę pasveikinti savo kolegą. Iš kairės: Vytautas Abraitis, Jurgis Janušaitis, Mykolas Jagutis ir Antanas Kašuba.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kalba

KAZYS BRADŪNAS,

poetas laureatas

Juozas Stempužis

JAV LB Kultūros Taryba 1980 vasario 8 svarstė savo darbų planą. Posėdyje ilgiau kalbėjo, kartais iš užrašų skaitė, Viktoras Mariūnas, ragindamas steigti Lietuvių Bendruomenės Literatūros premiją, kuria kasmet būtų atžymimos grožinės literatūros ir mokslinės lituanistikos knygos bei rankraščiai. Siūlymas buvo priimtas, o JAV LB krašto valdyba sutiko premijai kasmet skirti \$3,000. Netrukus buvo paskelbtos premijos taisyklės ir, susitarus su Lietuvių rašytojų draugija, sudaryta juri komisija: dr. Rimvydas Šilbajoris, pirmininkas, dr. Danguolė Tamulionytė, sekretorė, Balys Gaidžiūnas, Viktoras Mariūnas ir Vytautas Volertas — nariai. Juri komisija gavo 19 veikalų. Dešimt — spausdintų ir devynis rankraštinius.

1981 balandžio 5 Clevelando lietuvių namuose buvo patikrinti juri komisijos slapto balsavimo lapeliai, kuriuos atskleidus, rasta, kad pirmosios Lietuvių Bendruomenės Literatūros premijos laureatu išrinktas Kazys Bradūnas už eilėraščių rinkinį "Užėjo prie Vilniaus vieškelio".

Dirvoje spausdinamas pokalbis su poetu Kaziu Bradūnu įvyko 1980 balandžio 11 Chicagoje. Su Bradūnu buvo kalbėta ne tik apie literatūros premiją laimėjusį rinkinį, bet plačiau paliesyta poetų žemininkų grupuotė, tos kartos kritikų nebuvimas, vertintas išeivijos literatūrinis įnašas.

Savaitraščio rėmuose neįmanoma šio pokalbio atspausdinti išties, todėl jame rasite Kazio Bradūno pasakojimą tik apie poezijos rinkinį "Užėjo prie Vilniaus vieškelio". Premija už šį rinkinį poetui laureatui bus įteikta Clevelande, 1981 gegužės 17, Kultūros Tarybos rengiamoje Laureatų šventėje.

— Kuriuos jūsų kūrybos metus apima rankraščio "Užėjo prie Vilniaus vieškelio" eilėraščiai?

— Turiu prisipažinti, kad pastarąją knygą rašiau ilgiausiai. Turbūt, kokius penkerius metus ją rašiau. Ir, žinoma, vargu, ar dar ir šįmet būčiau išleidęs, kadangi kaižkaip su gyvenimu ateina didesnis reiklumas

pačiam sau. Parašai eilėraščių, padėdi, už kelių savaitių ar už mėnesio paimi iš stalčiaus ir vėl paskaitai. Ir štai pamatai — čia toje eilutėje duobė, kitoje eilutėje duobė, ir vis tas duobes norėjosi kiek galima gražiau užlyginti, Reikia prisipažinti, kad paskelbta Lietuvių Bendruomenės premija mane privertė truputį paskubinti tą lyginimą. Ir aš gerokai susiėmiau, kad sušpėčiau nustatyti data rankraštį pasiųsti premijos komisijai.

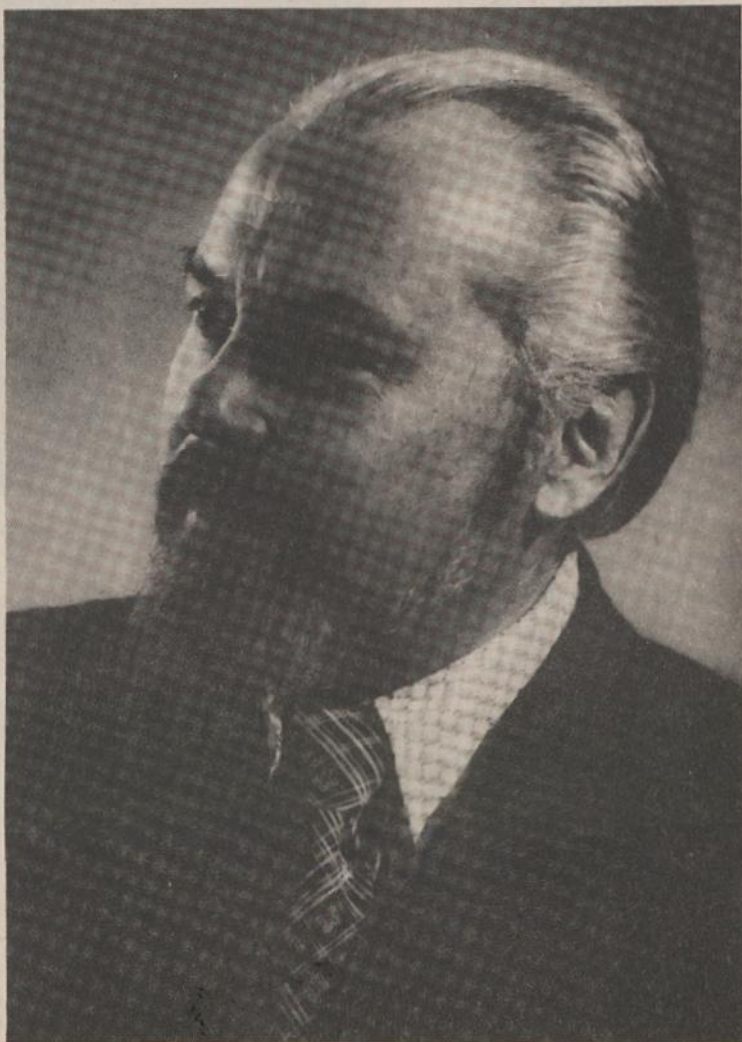
— Jūs esate vadinamas poetu žemininku. Vyraujas Bradūno poezijos bruožas yra savo žemės prierašumas, lietuvių žemdirbio pasaulis ir jo mistika, rašoma Lietuvių Enciklopedijoje. Ar ir šioje LB premijuotoje poezijos knygoje taip pat vyrauja, sakykime, bradūniškoji Lietuva Suvalkijos podirvyje?

— Žinot, kad autoriui sunku iš savo kailio išsinerinti. Negali tą savo išnarą pa-

turi ieškoti ir kitokio sprendimo eilėraščio visoje struktūroje ir naujų temų, bet kad jis pasikeistų — neįmanoma. Tai ir aš negaliu girtis, kad su šia knyga pasidariau visiškai kitoks.

— Pakalbėkime apie jūsų naująjį poezijos rinkinį. Jo pavadinimas įdomus ir sugestyvus. Ar šį rinkinį jungia kokia išsistinė tematika ar, kaip minėjote, jame telpa tik paskutiniųjų penkerių metų bendras jūsų kūrybos derlius?

— Sakyčiau, kad tame rinkinyje yra kelios jungiančios tematikos. "Užėjo prie Vilniaus vieškelio" titulinis pavadinimas yra ir knygos paskutinio skyriaus pavadinimas. Pirmas skyrius vadinasi "Dievas liepė man būti". Jeigu sudėsite pirmojo skyriaus pavadinimą ir paskutiniojo, tai išeina vienas sakinyss — Dievas liepė man būti užėjo prie Vilniaus vieškelio. Čia taip neatsitiktinai tokia struktūra daryta. Pirmasis sky-

Poetas Kazys Bradūnas, Lietuvių Bendruomenės literatūros premijos laureatas. V. Noreikos nuotr.

sakymo į šiuos klausimus ir taip pasidarė skyrelis "Dievas liepė man būti".

Knygos antrasis skyrius yra pavadintas "Europos kelionių eskyžai". Tai trumpi, daugiausia tik dviejų posmelių eilėraščiai, labai impulsyviai parašyti mudvių su dukra Elenute dviejų vasarų kelionių metu. Tai toks ekskursinis pasiskaitymas.

Trečioji knygos dalis pavadinta "Poetas kunigas". Tai Kristijono Donelaičio 200 metų mirties sukaktvinis triptikas. Kodėl tą ciklą pavadinau "Poetas kunigas", čia lėmė tokia keista donelaitinė situacija. 1964 metais Donelaičio gimtadienis buvo labai plačiai minimas Lietuvoje. Parašyta daug knygų apie Donelaitį nagrinėjant jo kūrybą, jo gyvenimą, bet tose knygose, aš manau, sąmoningai užmirštama, kad Donelaitis buvo ne tik poetas, bet ir kunigas. Ir jis iš savo kunigiško apdaro negalėjo niekur išsinerinti. Jis nėjo Mykolaičio-Putino keliu. Jis buvo pavyzdingas kunigas iki mirties. Jo kūryboje tas labai atsispindi. Ir dabar kai Lietuvoje nagrinėja Donelaičio "Metus", tai niekur neužsimenama "Metų" religinė tematika. O gi Donelaitis "Metus" ir pastatė ant tos religinės tematikos. Ten be gerojo Dievulio niekas neatsitinka. Kai tuose Donelaičio kūrybos nagrinėjimuose to nerandi, tai randi poetą, bet be širdies. Visa kūryba kaip sausas akselis sukapota ir jokio ab-rako į tą sukapojimą ne-

įpilta. Tai man visada buvo toks skaudus dalykas, kaip poetas sumaitojamas politinės santvarkos. Tiesiog išimama poetui jo širdis ir rodomas jis tik kaip manekenas. Man norėjosi tuose trijuose eilėraščiuose užgriebti Donelaitį kaip kunigą. Nerašyti kaip nors davatkiškai ar kaip, bet parodyti jį kaip labai religingą ir su savo būrais, su savo tauta suaugusį protestantų kunigą.

— Kas yra paskutiniame knygos tituliname skyriuje "Užėjo prie Vilniaus vieškelio"?

— Konkreti, visai konkreti užėja prie mūsų senojo vieškelio tarp dviejų didžiųjų miestų, tarp Vilniaus ir Kauno. Ta užėja, kurioje mano poetinis veiksmas vyksta, man yra lyg simbolis visos mūsų tautos ar visos mūsų valstybės kaip užėigos ant to didžiojo rytų ir vakarų vieškelio, kur mes norime ar nenorime turime gyventi, kur visoki proslaičiai užklysta ir mums ne tik gero, bet ir blogo padaro. Tai, va, iš to ir pasidarė skyrelis "Užėjo prie Vilniaus vieškelio". Man jis visai konkretus.

1941 metais, pirmosiomis vokiečių okupacijos dienomis, kada nebuvo susisieki-mo, nutarėm su bendraamžiu biržiečiu Mamertu Indri-liūnu keliauti pėsčiom į Kauną ir toliau siektis tėviškių. Mes per tris dienas praėjom tuo vieškeliu tarp Vilniaus ir Kauno. Ir, va, tokioje šimtametėje, seno-

(Nukelta į 6 psl.)

KAZYS BRADŪNAS

MARATONO KELYJE

Dievas liepė man būti
Nuo smiltelės ligi žvaigždžių,
Visatos gimimą ir griūtį
Užkeldamas ant pečių.

Ir nešu viską, viską
Eilėraščio branduolyje,
Ir sviedžiu žodį kaip diską
Maratono kelyje,
Ir perduodu pergalės žinią:
Dievas liepė man būti!

Eilėraštis paimtas iš Lietuvių Bendruomenės
Literatūros premiją laimėjusio poezijos rinkinio
"Užėjo prie Vilniaus vieškelio".

mesti kaip žaltys. Visada, manyčiau, turi būti tas pats, bet ir su kiekviena knyga kitas. Kai kas reikalauja iš rašytojo, kad jis su kiekviena knyga būtų visiškai kitoks. Neįmanomas dalykas. Jeigu rašytojas turi savo veidą, tai jis vistiek kiekvienoje knygoje turi būti atpažįstamas ir iš savo temų, ir iš savo stiliaus. Kitas dalykas, rašytojas, nepamesdamas savo veido,

rius "Dievas liepė man būti" — daugiau tokių eilėraščių, kur yra ir išeivijos tematika, gal ir žemės tematika. Bet jie yra daugiau filosofiniai religinio pobūdžio. Man turbūt, į senatvę dingojosi užgriebti tą klausimą, kas amžinai tiek filosofam, tiek rašytojam, tiek ir tapytojui neduoda ramybės — kas mes, iš kur mes ir į kur mes? Tai aš bandžiau ieškoti savojo at-

Pokalbis su Kaziu Bradūnu...

(Atkelta iš 5 psl.)

ve dvelkiančioje, mūrinėje užėjoje nakvojome. Po to viskas kažkaip pasimiršo. Tik dabar, po daugelio metų man tas mudviejų nakvojimas pakelės užėjoje atgimė stipriais poetiniais įvaizdžiais.

— Tai ir po daugelio metų išieivisko gyvenimo pramoniniuose kraštuose, Kazys Bradūnas buvo nūdienio žmogaus buities ir jo egzistencijos pagrindus sukrečiančių įvykių tik proslalaitis stebėtojas? Turbūt, teisinga teigti, kad Lietuva ir jos žmonių likimas yra visos jūsų kūrybos "credo"?

— Tas klausimas tikty ne vien išieivijos lietuviui poetam, bet ir dabartinės okupuotos Lietuvos poetam. Lietuvos tokios, kokią mes palikom, irgi nėra. Ji jau daugiau yra pramonės kraštas, negu žemdirbių kraštas. Todėl ir Lietuvos poetai daugiausia rašo apie savo tėviškę netekimą, apie žemę, kurią jie prisimena ir kurioje dabar negali gyventi. Jie turi gyventi pusmilijoniniame Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje. Paradoksas, bet savotiškai dabartinės Lietuvos poetai irgi yra išvietinti. Taip, kaip ir mes. Kaime gimę, kaime dar užaugę, o turi gyventi dideliame mieste ir jau to gimtojo kaimo jie patys neranda. Tėviškę suvartytos i kolūkių gyvenvietes. Grižę į savo gimtinę, jie neranda gimtinio namo ir tas, žinoma, žmogų labai jaudina. Tai aš jaučiu, kad dabartinės Lietuvos poetai gyvena tuo pačiu gyvenimu, tuo pačiu tėviškęs ilgesiu, tos pačios prarastos žemės ieškojimu, kaip ir mes čia išieivijoje.

Aš irgi jau ne žemės, bet didmiesčio — penkių milijonų Chicagos pilietis. Bet aš negaliu bet apie ką rašydamas atsikratyti to jausmo ir tos aplinkos, kokiame pra-

Petras Simanauskas ir Sofija Alienė A. Kairio komedijoje "Ku-kū".

'Ku-kū' Philadelphijos scenoje

Bronius Vaškaitis

Vasario 28 Philadelphia aplankė Hartfordo apylinkės dramos mėgėjų būrelis ir Lietuvių namuose suvaidino Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komediją "Ku-kū". Atrodo šiai komedijai siužetą autorius yra paėmęs iš Chicagos lietuvių gyvenimo, nes ir programoje buvo nurodyta, kad veiksmai vyksta viename iš minėtų vietovės priemiestyje. Komedijoj Kairys inžinieriaus žmonos asmenyje labai vykusiai pajuokia tuos, kurie praturtėję, nesiskai-

ėjo mano visa jaunystė ir mano gyvenimo pradžia. Tai sakysim, kai aš rašau kokį filosofinį ar religinį eilėraštį, visi mano poetiniai įvaizdžiai ateina iš mano žemiško žodyno. Aš meluočiau kalbėdamas, jeigu mano žodynas keistųsi. Žmogus šito, ką jis išulpia su savo kūdikystės lūpomis, negali pakeisti.

— Nuoširdžiai dėkoju už pokalbį ir sveikinu laimėjusią premiją. Lauksime jūsų ir knygos Laureatų švenčių.

Pokalbį vedė ir užrašė Juozas Stempušis.

tydami su priemonėmis, nori prasiveržti į taip vadinamą aukštąją amerikiečių visuomenę.

Komedijos turinys gana paprastas. Inž. Feliksas Jonaitis, padedant našliui tėvui, Chicagos priemiestyje, turtingųjų rajone, įsigija gražią rezidenciją. Žmona Ona, nors ir kilusi iš paprastų žmonių, apsėsta didybės manijos ir norėdama susilyginti su aplinkos gyvenimo standartu bei išibrauti į aukštąją amerikiečių klasę, vyrui nežinant, užtraukia didžiules skolas, išsimokė jį m u i pirkdama brangius rūbus, pianiną, paveikslus, maudymosi baseiną ir t.t. kad, tariamiems aukštos kilmės svečiams atsilankius, senukas nepadarytų "gėdos", Jonaitienė prikalba vyrą jį uždaryti į garažą ir tik tam tikru laiku išleisti pasivaikščioti. Dukrą Gražutę, norinčią draugauti su lietuviais ji verčia palaikyti santykius su turtuolių klasės amerikiečių jaunimu, vildamasi, kad su vienu iš jų gal pavyks sukurti šeimos židinį. Jonaitienė labai nemėgsta lietuvių studento, kartais aplankančio Gražutę. Inž. žmonos charakteriui išryškinti, be minėtų asmenų komedijoje dar dalyvauja muzikos mokytojas, dailininkas, šunų gaudytojas, Jonaitienės draugė.

Jonaitis, pamatęs didžiulės žmonos sąskaitas, labai įpyksta ir pareiškia, kad ji sekančią dieną turės eiti į darbą, o vėliau pakuotis, nes, spaudžiami skolų, jie turės išsikelti ten, kur anksčiau gyveno. Komedijos galė Gražutė išteka už studento, o Jonaičio tėvas veda jo motiną. Po gana stiprios įtampos viskas baigiasi laimingai.

Visi trys veiksmai, be pertraukos užtrukę porą valandų, vyksta skoningai su tvarkytame Jonaičių salione. Ilgiausia ir sunkiausia rolė turėjo Jonaitienė (Sofija Alienė). Ji savo užda-

vinį gerai suprato ir puikiai interpretavo scenoje. Susitikusi su įvairių profesijų žmonėmis, bandydavo vaidinti didžiulę gudruolę, bet jos menkas mentalitetas tuoju išryškėdavo. Tas žiūrovams sukeldavo skanaus juoko, o kartais ir gailesčio. Jonaitienės vaidybinių gabumų dėka ir ilgi dialogai išeidavo gyvi, įdomūs.

Feliksas Jonaitis (Petras Simanauskas), realistas, taupus, patriotiškai nusiteikęs žmogus, viešai priešinasi ir įtikinančiai kovoja su žmonos kvailybėmis. Tačiau vėliau išaiškėja, kad jo žmonelė, kurią jis stipriai myli, laimi viską.

Gražutė (Ramona Liaukutė) turi daug bėdų su pliuske motina. Jos patriotinius nusiteikimus bei norą būti paprasta mergaite pilnai supranta tik tėvas ir senelis. Savo rolę Gražutė atliko pasigerėtinai.

Mykolas Jonaitis (Ignas Simonaitis), Felikso tėvas, geras senukas, visą laiką ujamamas marčios, išėjęs į pensiją, daro laikrodžius su kukuojančiomis gegutėmis. Tas jam primena praeitį, kurią jis labai idealizuoja. Mykolas vykusiai imituoja gegutės kukavimą, kuo užkrečia ir kitus artistus.

Janina Raudienė (Izabelė Simanauskienė), našlė, nuolatos besilankydama Jonaičių namuose, pradžioje pritaria šeimininkės įgeidžiams ir pradeda flirtuoti su senuku Mykolu. Sužinojusi, kad Jonaitienė su pnieka žiūri į jos sūnų ir kad po užraktu garaže laiko jos mylimąjį, pasijunta įžeista, išlaisvina Mykolą ir jį parsiveda į savo namus.

Nikodėmas Raudys (Romualdas Zabulis), našlės sūnus, taikstosi prie Gražutės, kuri motinos paveikta pradžioje priešinasi jo meilėlavimui bei kvietimui drauge vykti į Dainavos stovyklą. Jo vaidyba vietomis buvo ne visai įtikinanti.

Rozalija Bubnienė (Birutė Zabulienė), Jonaitienės draugė, kurį laiką yra stiprioje į aukštąją visuomenę bekopančios ponios inžinierenės įtakoje. Jonaitienei perdėtai pradėjus didžiulius savo vyro profesiją, ji pasijunta pažeminta ir nutraukia ryšius su savo drauge. Bubnienės rolė ilgoka ir ji ją gražiai atliko.

Prof. Gaida (Rimvydas Dragūnevičius), muzikos mokytojas, scenoje pokalbiuose laikėsi oriai, vaidino įtikinančiai. Atvykus duoti muzikos pamokas Gražutei ir Jonaitienė pareiškė norą mokytis skambinti pianinu. Profesorius buvo nustebintas, kada jo busimoji mokinė pageidavo pradėti nuo Mozarto. Mokytojui pasiteiravus ar jos šeimoje buvo muzikalių žmonių, Jonaitienė vykusiai paaikškino, kad jos visa giminė mokėjo labai gražiai švilpti.

Dailininkas šarka (Paučius Bernotas), suktokas, mėgstas ponių kompaniją, grubiai niekinas lietuvių praeitį, atvykęs daryti Jonaitienės portretą, ją didžiai apgauna, įpiršdamas menkos vertės paveikslus už aukštą kainą. Savo rolę dailininkas atliko gana gerai.

Šunų gaudytojas (Linas Simonaitis), jaunas berniukas, gyvenęs toje pačioje apylinkėje, kur buvo įsikūrę ir Jonaičiai. Jo tėvai, patekę į turtuolių rajoną, suamerikonino pavardę. Jonaitienė telefonų knygoje pastebėjo jų numerį ir sužinojo, kad gauda šunis. Nuododama, kad yra pasimėtęs jos šuniukas, paskambino ir paprašė jį surasti, tikėdamasi, kad tarpe aukštos klasės šungaudžio ir Gražutės gal užsimegs meilės ryšiai. Visiems buvo didelė staigmena kai paaikškėjo, kad jaunuolis yra lietuvis. Jis savo vaidyba žiūrovams padarė gerą įspūdį. Tiko ir šungaudžiui pritaikyta apranga.

Visi artistai, kurių tarpe buvo jaunų ir pagyvenusių, gerai mokėjo roles, scenoje laikėsi laisvai, vaidino gražiai. Tai, be abejo, rezultatai kietaus darbo ir režisoriaus gabumų. Dažnai komedijose yra apščiai pigaus juoko. To negalima pasakyti apie Kairio "Ku-kū". Čia juokas buvo perpintas gailesčiu, o kartais net pykčiu. Moralas — niekada nebandyk šokti aukščiau savo išgalių.

Vakaro dalyviams, kurių buvo apie pora šimtų, vaidinimas labai patiko ir kiekvienas veiksmas buvo palydėtas stipriais aplodismentais.

Vaidinimui pasibaigus, Vytautas Matonis scenon iškvietė artistus, sufleriuojamas Birutę ir Vidą Zdanytes, garsų montažo meistrą Alfonsą Titą, režisorių Vytautą Zdanį ir visiems vakaro dalyvių vardu išreiškė nuoširdžią padėką už suteiktą džiaugsmą. Dvi mažos mergytės grupei įteikė didžiulę pintinę įvairiaspalvių gėlių. Vakaro rengėjai buvo JAV Lietuvių bendruomenės Philadelphia apylinkė ir Lietuvių namai.

Norisi pastebėti, kad tai buvo pirmoji Hartfordo dramos mėgėjų ratelio išvyka. Komedijos premjerą jie turėjo pernai rudenį Hartforde. Šiuo metu yra gavę kvietimus į kitas kolonijas ir netrukus planuoja pradėti gastroles. Juos, be abejo, visur lydės gražus pasisekimas.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS

SKILLED

TOOLMAKERS

Must have experience in Fineblanking Tool and Design background a plus. May lead for advancement to managerial position for qualified candidates. Apply call or write to: LOTHAR A. BAUERLE, PRES. KERN LIEBERS USA, INC. 1510 Albon Rd. Holland, Ohio 43528 419-865-2437

(19-25)

B B HOWDEN

REQUIRES

Journeyman or 1st Class Skilled HORIZONTAL BORING MACHINE OPERATORS and VERTICAL BORING MACHINE OPERATORS

EXPERIENCE in machining of heavy components.

PLATE FITTERS

EXPERIENCED in heavy metal fabrication and able to read complex drawings.

WE offer steady full-time positions with good hourly rate together with the following company benefits. Group Life and Health Insurance, Dental Plan, OHIP and Company Pension Plan.

SHIFT work will be required — 4-10 hour shifts (Mon.-Thurs.) with a shift premium of 70 cents per hour.

APPLY to: B. B. HOWDEN

J. A. Jackson, Personnel Manager
1510 Birchmount Rd.
Scarborough, Ontario, Canada
M1P 2G6
(416) 752-7310

(20-23)

K. Keblys apie rašytoją

R. Spalį *Mečys Valiukėnas*

"Aukšinio saulėlydžio gundymų" knygos sutiktuvių vakaras, Jaunimo Centre, Chicagoje. Prelegento, knygos vertintojo, dr. Kęstučio Keblio minčių santrauka.

Vertingos ilgiau išliekančios lietuvių knygos retokai pasirodo. Todėl kiekvienas tokios knygos sutikimas yra kultūrinis įvykis. "Aukšinio saulėlydžio gundymų" sutiktuves šiek tiek drums-

"Aukšinio saulėlydžio gundymai" yra paskutinioji R. Spalio, jo kartos istorijos ciklo, dalis. Ši knyga nėra sala, tai nėra nepriklausomas veikalas, o tampa surištas su ankstesnėmis šio ciklo dalimis. Ir vis tik šis integralus ryšys, nėra kliūtis neskaiciusiam ankstesnių šešių knygų, skaityti bei suprasti šią paskutinę. Skaitytojas, pradėjęs Spalio istorijos ciklą "Aukšinio saulėlydžio gundymais", nesunkiai suvoks pagrindinių veikėjų charakterį, jų galvosena irėjimus. Veikėjų praeitis, išlukštena ankstesniuose tomuose, nėra kliūtis skaityti tik paskutinįjį. Aišku, tie vei-

Dr. Kęstutis Keblys iš Detroito, Mich., žinomas literatūros kritikas, aptaria Spalio knygos sutiktuves literatūrinę pusę. Kiti matomi nuotraukoje (iš kairės): Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus pirmininkė Gražina Gražienė, kultūrinių renginių komisijos narys Mečys Valiukėnas, dainininkė-neolituane Jūratė Tautvilaitė.

V. A. Račkausko nuotr.

R. Spalio knygos "Aukšinio saulėlydžio gundymai" sutikimas Chicagoje, Jaunimo Centre, balandžio 24 d. kalba organizatorius dr. Leonas Kriaučiūnas.

V. A. Račkausko nuotr.

čia neturėjimas savo tarpe paties autoriaus. Arčiau pažiūrėjus, mirė tik R. Spalis — žmogus, o rašytojas Spalis, jo kūryba tebėra gyva! Su rašytoju Spaliu pabendrauti, atskleisti jo naują knygą, pasidžiaugti visu tuo kas mus, lietuvius, riša ir suvedė šandie visus į čia.

Vita Aleksandriūnaitė-Girdvainienė (kairėje), pilsto vėną, neolituane pirm. Gražina Gražienė kalbina knygos spausdintoją Vladą Vijeikį.

V. A. Račkausko nuotr.

Spalio knygos sutikime dalyvavę vyresnieji neolituane: vyr. valdybos pirm. Cezaris Mostavičius, dr. Jonas Juodikis, Mečys Šimkus, inž. Stasys Virpša ir inž. Vaclovas Mažeika.

V. A. Račkausko nuotr.

kėjai tokiam skaitytojui bus nauji, vos sutinkami, kai skaičiusiam ankstesnias dalis, jie jau bus seni pažįstami...

Spalio 7 dalių vienos kartos istorijos ciklas yra unikalus mūsų literatūroje. Šiek tiek į tai panašėja Alė Rūta su "Didžiosios meilės" 5 knygomis, bet jos paskiros knygos skirtingos tematikos požiūriu, kai Spalis vienis visose dalyse.

R. Spalio romanų žmonės visi lietuviai, išskyrus "Aukšinio saulėlydžio gundymuose" įvestąjį švedų kilmės amerikietį Sveną Olsaną. Autorius itin sumaniai pavaizdavo Olsano asmenybės dvipusiškumą. Iš Irenos Sereikienės požiūrio, kada ji su juo susitinka ar apie jį galvoja, Olsanas džentelmenas, bet kai autorius ištraukia jį užkulysy, jis savo pasakojimu darosi šaltas, grubus ir niekšiškas, absoliučiai nepatrauklus mergybių...

Visi R. Spalio romanų veikėjai mums, lietuviams, artimi, įdomūs, sutampą su mūsų galvosena. Įdomūs sutikti po daugelio metų, gyveną tomis pačiomis idė-

jomis. K. Keblys statėsi sau klausimą ir į jį atsakė. Ar išleidus "Aukšinio saulėlydžio gundymus" anglų kalba, juos skaitydamas amerikietis suprastų ir jį romanas domintų? Atrodo, kad ne. Amerikiečiui vargu būtų suprantama Irenos Sereikienės sielėjimasis dėl Lietuvoje likusio vyro, Povilo Alėjūnoėjimai, Noreišos siunčiami siuntiniai Lietuvoje likusiai žmonai, ištekęsiai už kito vyro...

R. Spalio vertybių skalė yra nesudėtinga ir aiški. Aukščiausia ir visuotina vertybė — tautiškumas; dėl jojo verta gyventi, verta aukotis ir mirti. Religiją Spalis vertina pozityviai, bet ją laiko lygiateise su tautiškumu. Jis nesmerkia tų, kurie kitaip galvoja.

Dr. K. Keblys "Aukšinio saulėlydžio gundymų" analizę baigė viltingu sakiniu: "R. Spalis gundymų knygos įžangoje dėkoja skaitytojams už moralinę paramą. Aš manau, kad jis nenusivils skaitytojais, žiūrėdamas į juos iš aukštybių, skaitančius jo romaną "Aukšinio saulėlydžio gundymai"...

WATCHMAKER

Applications accepted for employment in our new watch service center, seeking full time individual experienced in repair of mechanical, electric and quartz watches. Outstanding employee benefits program, salary commensurate with experience.

APPLY Monday thru Friday 8 a.m.-2 p.m.—Building Personnel

K MART CORPORATION

INTERNATIONAL HEADQUARTERS

3100 W. Big Beaver (Corner Coolidge Highway)

Troy, Michigan, 48064

An Equal Opportunity Employer M/F/H

■ Iaiškai Dirvai

ALT S-GOS SEIMUI SUSIRENKANT

Seimui parinktas laikas yra gilios prasmės, nes šiemet sueina 40 metų kaip lietuvių tauta neša rusiškojo imperializmo žiaurią vergiją.

Žinodami kas buvo ir kas dabar darosi rusų pavergtoje Lietuvoje, turime labai rimtai pasvarstyti kai kuriuos klausimus, siekiant tautos kančių sumažinimą ir kraštui laisvės atgavimą. Turime daryti visa, kas mūsų veiklą stiprintų. Ne laikas dabar rungtinėjoti kas daugiau įgys garbės. Reikia mūsų veiksniams rasti veiklos kelią. Reikia suburti visas mūsų turimas jėgas ir pagyvinti politinę veiklą.

Seime susirinkę atstovai turi rasti laiką panagrinėti ne tik vienybės kelią, bet ir kitus klausimus, susijusius su Lietuvos laisvinimo reikalavimais.

Suradus vieningą kelią reikia pasvarstyti veiklos pirmumą. Nustačius veiklos pirmumą, tada galima suorganizuoti masinę veiklą. Esant reikalui, pritraukti ne tik Baltijos tautas, bet ir kitas pavergtas tautas.

Norint efektyviai dirbti, turėtų būti suorganizuoti

informacijos ir propagandos biurai kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje kaip yra padaryta Los Angelese. Be reikiamos informacijos mes nepritrauksime amerikiečių spaudos žmonių, be jų nepadarysime propagandos ir savo siekių neįgyvendinsime. Tai būtina sąlyga.

Rengti politinių ir kultūrinių anglų kalba išleistų knygų parodas ir tuo būdu supažindinsime su mūsų veikla ir problemomis.

Sudaryti karo kriminalistų sąrašą, pasiremiant "American Law Division" definicija, kuri nusako kas yra karo kriminalistas. Pagal tą definiciją karo kriminalistu turi būti laikomas Brežnevas, Sovietų vyriausybė, KGB, visas politbiuras ir visi tie, kurie vykdo vyriausybės įsakymus; Sovietų vyriausybė yra ir karo agresorius, nes laiko okupavusi Pabaltijo kraštus, siunčia jaunimą kariauti okupanto pusėje.

Įnešti Lietuvos klausimą į Jungtinių Tautų asamblėją ir reikalauti okupaciją panaikinti, o agresorių išmesti iš JT-ų.

Suderinti politinę veiklą visų trijų Baltijos tautų. Pareikalauti iš JAV vyriausybės, kad ji išleistų Euro-

pos žemėlapi, nurodant sovietų okupuotus kraštus.

Pareikalauti iš JAV lėšų karo kriminalistams pritraukti teisman.

Seimas turėtų panagrinėti čia keliamus klausimus ir daryti žygių, kad keliama klausimai būtų veiksmingai įgyvendinti.

A. Musteikis
Detroit, Mi.

TENKA TIK NUSISTEBĖTI

Dirvos Nr. 12 pusl. 12, kur straipsnyje: "Su fil. Petru Paprocku atsisveikinus", neviskas buvo kaip aprašyta.

Pirmiausia, nesu tikras, bet abejoju, kad jis galėjo 1917 metais grįžti iš Maskvos. Man pačiam su tėvais, tik progai pasitaikius, tai buvo 1918 m. rugpjūčio pabaigoje, teko grįžti iš Maskvos. Čia ne tiek svarbu.

Svarbiausia kur parašyta, kad Petras su kitais apgynė visus tris tiltus Kaune per Nemuną. Čia ir tenka nusistebėti, kad rašėjas nežino, kad tie visi tiltai per Nemuną buvo sprogdyti. Viliampolės tiltas per Nerį buvo išgelbėtas, nukerpant vielas, bet gelbėtojas ten žuvo. Buvo tada spaudoje aprašyta, bet kai jau senas laikas, tai susilaikau nuo kokių istorijų kūrimo.

Man pačiam, pirmadienį iš ryto, einant į darbą iš

TAUPYKITE DABAR

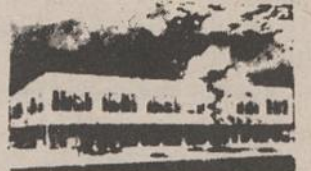
Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitos įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

A. Panemunės į šančius reikėjo ištla per Nemuną per eiti. Priėjus prie tilto radau prie jo stovinčius kareivius ir baltas dėses sudėtas viduryje tilto šonuose sprogdyti. Iš šančių pusės mačiau ateinant viduryje tilto tik tris žmones. Tiltas sprogdytas apie 10-11 v.

Aš pats per tiltą neėjau, o grįžau namo. Kai po pietų, su kitais buvo reikalas atsirasti šančiuose, tai turėjome laiveliais persikelti per Nemuną.

Galime jų vardų neužmiršti, tik kad jie gelbėjo, bet neišgelbėjo.

Česys Šadeika
Farmington Hills, Mi.

VILNIUS MŪSŲ, O MES RUSŲ

Br. Dūda "patikslina" V. Meškausko posakį — "Vilnius mūsų, Kaunas rusų" į "Vilnius mūsų, Lietuva rusų", nes tik tokį girdėjęs anuo metu Lietuvoje.

Iš tikrųjų "Vilnius mūsų, o mes rusų" aforizmą paleido Pupų Dėdė (Petras Biržys. žiūr. LE II t. 22 psl.) iš Kauno radiofono stoties laike savo valandėlės "Iš Pupų Dėdės pastogės", netrukus po rusų invazijos 1940 m., ir tik vėliau žodis "MES" pakito vieniem į Kauną, iš kurėjo visoki įsakai, kitiems į Lietuvą, kurią ėmė slėgti raudonasis siaubas.

Dėl šio AFORIZMO Pupų Dėdė gerokai paprakaitavo kol išsukė sveiką kailį.

Stasys Griežė
Dorchester, Mass.

J. Kriščiukaitis, Avon .. 5.00
Naujosios Anglijos
Šaulių Rinktinė25.00
J. Jašinskas, Boston 1.00
B. Vaičaitis, Rextdale 2.00
A. Logucki, Granada Hill 3.00
J. Saladzius, Rochester .. 8.00
A. Staugaitis,
St. Catharines 3.00
J. Okunis, Flushing10.00
A. Mačiulis,
Richmond Hill33.00
Br. Aušrotas, Jono Beach 10.00
A. Firavičius, Toronto ..15.00
O. Daškevičienė, Chicago 30.00
A. Jančys, Gulfport 8.00
J. Agurkis, Omaha 8.00
A. Petrauskis, Cleveland 5.00
J. Rumbutis, Geneva 2.00
A. Karklius, Cleveland 30.00
LB Phoenixo apyl.

valdyba20.00
Br. Dūda, Valencia 8.00
M. Meiliūnas, Weston .. 5.00
S. Šimoliūnas, Detroit .. 8.00
P. Griganavičius,
Downers Grove 8.00
J. Kregždė, Cincinnati .. 3.00
P. Vėvulienė, Eastlake .. 3.00
J. Roland, San Francisco 3.00
O. Biežienė, Long Valley 100.00
V. Katelė, Melrose Park 8.00
V. Beleckas, Sunny Hills 3.00
V. Šniolis, Palm Beach .. 2.00
J. Kancevičius,
Lawrence99.00

A. Bartuškienė,
Willoughby Hill 5.00
A. Reventas, Gulfport .. 3.00
Dr. J. Maurukas, Elyria 66.00
J. Grebliauskas,
St. Petersburg 8.00
Dr. J. Šonta, Akron10.00
V. Karalius, Baltimore .. 3.00
LB Baltimorės apyl.

valdyba25.00
J. Puskunigis, Cleveland 8.00
G. Lorenz, Crown Point 8.00
A. Markevičius,
Santa Monica 8.00
S. Lungys, Detroit10.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

**SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS**

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Lenkevičienė, Chicago 10.00
Dr. J. Žmuidzinas,
Glendale 3.00
B. Bagdonas, Palos10.00
E. Sinkys, Santa Monica 13.00
P. Koncė, Stockbridge .. 3.00

• ŠVIETIMO GAIRĖS.

Lietuviško ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. Nr. 24 1980 m. gruodis. 56 psl. Redaktorė Stefanija Stasiėnė, 18112 Windward Road, Cleveland, Ohio 44119. Administratorius J. Plačas, 3206 W. 65 Pl., Chicago, Ill. 60629. Atskiro nr. kaina 2 dol.

Floridos lietuvai

Isteigtas ALT S-gos skyrius

Š. m. gegužės mėn. 1 d. p.p. Vytauto ir Stellos Abračių rezidencijoje, Palm Coast, Floridoje, susirinko Daytona Beach, Deltonos, Ormond Beach, Port Orange ir apylinkėse gyvenančių tautinės minties gražus būrelis žmonių, tikslu pasitarti, ar nevertėtų šioje apylinkėje suorganizuoti ir įsteigti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrių.

Iniciatyvos ėmėsi ilgametis Tautinės Sąjungos veikėjas Vytautas Abraitis, Stella Abraitienė, Pranas Damijonaitis, Jurgis Miežaitis, Natalija ir Albinas Subačiai.

Vytautas Abraitis, pradėdamas pasitarimą, pasveikino atvykusius, pasidžiaugė rodomu šiam tikslui dėmesį ir paryškino šio pasitarimo tikslą. Jis pažymėjo, kad laiko savaratoje daugelis tautinės minties žmonių, drauge su kitais tautiečiais, palieka siaurę ir nuolatiniam apsigyvenimui keliai į saulėtą Floridą, kur įsikūrimo galimybės geresnės, kur malonesnės gyvenimo sąlygos vyresniojo amžiaus žmonėms.

Sąrašyje su šiuo judėjimu, anksčiau veikę Tautinės Sąjungos skyriai ima silpnėti, veikla mažėja. Tad esą labai svarbu, kad naujose vietovėse įsisteigtų nauji skyriai, susiburtų vienminčiai ir kad iki šiol gražiai veikusi ALT Sąjunga išliktų gyvastinga. Todėl, esą, šis pasitarimas tam ir buvo iniciatorių sušauktas. Taipgi manoma, kad ir kituose Floridos didesniuose lietuvių centruose įsisteigs skyriai.

Vytautas Abraitis, savo žodyje, išakmiai pažymėjo, kad skyriaus įsteigimas nebus čia jau veikiančio Daytona Beach ir apylinkės lietuvių klubo veiklos menkinimas, ar skaldymas, bet priešingai, šis skyrius, subūręs vienminčius, savo tarpe ugdytų solidarumą, socialinį bendravimą ir nuosirdžiai visur rems klubo renginius, jo veiklą, tuo pačiu tikimasi, kad ir visi klubo nariai šiltai atsineš į skyriaus sumanymus, renginius ir planuojamą veiklą.

Kalbėtojas atvirai pareiškė, kad ir čia mes kalnų ne nuversime, tačiau susibūrę į gyvastingus židinius kaip tik ilgiau išlaikysime pačią lietuviybę, būsime naudingi bendrajai išeivijos veiklai.

Pasitarimui prezidiume vadovavo Antanas Kašuba, sekretoriavo Jurgis Miežaitis.

Po padaryto pranešimo, Vytautas Abraitis susirinkusius supažindino ir su ALT Sąjungos nuostatais,

tikslais ir kokia būtų įmanoma veikla.

Po išsamių Vytauto Abračio pranešimų, įvairius klausimus kėlė susirinkusieji.

Po gana gyvų diskusijų, pirmininkaujantis Antanas Kašuba balsavimui pastatė klausimą: Steigti ALT Sąjungos skyrių ar ne? Už skyriaus įsteigimą pasisakė 11 narių. Susilaukė 3. Tuo būdu gegužės mėn. 1 d. p. p. Abračių rezidencijoje gimė ALT Sąjungos Daytona Beach apylinkių skyrius. Naujagimį pasveikino Angelė Kašubienė, palinkėdama iniciatoriams ir naujai valdybai sėkmingos veiklos.

Į pirmąją skyriaus valdybą išrinkti iš iniciatorių: Vytautas J. Abraitis, Jurgis Miežaitis ir Pranas Damijonaitis.

Kontrolės komisijon: Stella Abraitienė ir Natalija Subatienė.

Į naujai įsteigtą skyrių įsirašė 11 narių, kurie vietoje tuoj susimokėjo nario mokestį. Dalyvavę svečiai Stasys Šarauskas ir Mykolas Jagutis skyrių pasveikino įsteikdami savo asmenines aukas.

Sveikiname naujagimį su geriausiais sėkmingos veiklos linkėjimais. Tikėkime, kad šis skyrius, šalia klubo veiklos, į šią augančią lietuvių koloniją įneš naujo kraujo, aktyvesnės veiklos ir dirbs gražiai sutardamas su klubo vadovybe.

Po sėkmingo pasitarimo, skyriaus įsteigimo, p.p. Vytautas ir Stella Abračiai pasitarimo dalyvius sveitindami priėmė, pavaišino ir prie vaišių stalo buvo geroka valanda nuosirdžiai pabendrauta ir aptarta skyriaus veiklos galimybės.

Jurgis Janušaitis

NUOTAIKINGAS MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS

Šioje puikioje Juno Beach vasarvietėje, kuriai Vieš-

R. Zotovienė, K. Giniotienė, A. Stepanauskienė, p. Balčiūnienė, A. Pažerienė, J. Šalkauskienė, p. Gincienė, pirm. A. Pilipavičienė, p. Žilinskienė, L. Slabokienė ir A. Biliūnienė.

Br. Aušrotos nuotr.

Tautinių šokių grupė "Naujoji banga" iš St. Peterburgo su vadove M. Sandargiene prie Br. Aušrotos nuotr.

pats suteikė daugelį gamtos grožio dovanų, jau trys metai, žaliu gajumu bujoja Lietuvos Moterų draugijos skyrius. Jau antri metai jam pirmininkauja A. Pilipavičienė. Džiugu pastebėti, kad šiam skyriui priklauso beveik visos čia gyvenančios moterys, kurių priskaitoma apie 15.

Šis skyrius rūpinasi ne tik šalpos reikalais, bet taip pat aktyviai prisideda prie lietuviškos veiklos ugdymo. Kaip su visomis čia veikiančiomis organizacijomis sutarta Draugija kas metai rengia Motinos Dienos minėjimą. Taigi, š. m. gegužės 3 d. šis minėjimas buvo pradėtas St. Paul of the Cross katalikų bažnyčioje. Mišias atnašavo klebonas kun. A. Senkus ir pasakė tinkamą šiai dienai pritaikintą pamokslą.

Po pamaldų oficialioji dalis buvo tęsiama Juno Beach Metodistų svetainėje. Jį pravedė vicepirm. R. Zotovienė. Šiai dienai pritaikintą žodį tarė A. Biliūnienė. Visiems susirinkusiems malonią staigmeną pateikė iš St. Petersburg atvykęs jaunųjų šokėjų ansamblis "Naujoji Banga". Jam vadovauja Milda Sandargienė-Jokūbaitytė. Minėjimo dalyviai įsitikino, kad Floridoje šildosi ne tik pen-

sininkai, bet esama ir gražaus jaunimo, kurio apie 30 šokėjų nuotaikingai pašoko keliolika tautinių šokių. Ansamblis į čia tegalėjo atvykti, paremtas vieno mecenato, kurio pavardės prašė neskelbti. Apgailėtina, kad per mažą sceną neleido šokėjams parodyti visų savo meniškų talentų!

Po minėjimo svečiai buvo pavaišinti pietumis ir kavute. Svečių tarpe matėsi daug pažįstamų veidų iš kaimyninio Pompano Beach bei iš Lake Worth vietovių. Na, žinoma, visą kamieną čia sudarė vietiniai, iš Juno Beach.

Šiuo metu Draugijai vadovauja: pirm. A. Pilipavičienė, vicepirm. R. Zotovienė, sekr. A. Stepanauskienė, išd. J. Šalkauskienė

ir narė spaudos reikalams E. Mikšienė.

Už puikiai pavykusį Motinos Dienos minėjimą valdyba nuosirdžiai dėkinga visiems svečiams, visoms šeiminiškėms, nepagailėjusioms nei laiko nei lėšų šiam minėjimui įvykdyti.

• Janina Narūnė, PIRMUNES AKADEMINES. Šioje knygoje surinktos biografijos lietuvių akademičių bei nusipelnusių veikėjų, gimusių prieš 1905 metus. Leidėja dr. Susanne P. Shallna. Viršelį A. A. Tamošaičio. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. 200 psl. Kaina 12 dol.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Puikiausius kailius

Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką

Norman Bursteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

NAUJA SKYRIAUS VALDYBA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus susirinkimas įvyko š. m. gegužės 3 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Susirinkimą atidarė pirm. Adolfas Švažas ir į prezidiumą pakvietė pirmininkauti Teodorą Blinstrubą ir sekretoriauti Joną Vėdegį.

Susirinkimas buvo skirtas grynai saviems reikalams aptarti ir išspręsti. Pirm. A. Švažas painformavo apie įvykstantį sąjungos seimą, o sekretorė Veronika Lenkevičienė perskaitė sąrašą narių, sutinkančių atstovauti skyrių seime. Pagal įstatus, Chicago skyrius gali siųsti 8 atstovus, be skyriaus pirmininko, buv. sąjungos pirmininkų ir tarybos narių.

Iždininkas O. Kremeris pranešė kėdės stovį, o kontrolės komisijos aktą perskaitė Petras Bučas. Valdybos pasiūlymą, sąjungos seimą paremti 100 dol. auka, susirinkimas patvirtino.

Nominacijų komisijos vardu Mečys Valiukėnas į skyriaus valdybą pasiūlė ir susirinkimas vienbalsiai patvirtino šiuos narius: Severiną Juškievį, Bronę Kremerienę, Viktorą Mastį, Vytautą Marchertą ir Joną Jurekūną.

Kontrolės komisija palikta ta pati: Petras Bučas, Ona Daškevičienė ir Stasys Virpša.

Naujosios valdybos vardu, Jonas Jurekūnas paprašė senąją valdybą eiti pareigas ir atstovauti skyrių seime.

Buvusią valdybą sudarė: pirmininkas Adolfas Švažas, vicepirm. Ignas Andrašius, sekretorė Veronika Lenkevičienė, iždininkas Otonas Kremeris, narė F. Braunienė. Pirmininkaujantis pasitraukiančiai valdybai padėjo už įdėtą darbą, o naujajai — palinkėjo sėkmės tautinės dirvos veikloje.

Susirinkimas buvo darbingas, nors dalyvavo vos puskapis narių.

KONCERTAS — VAKARIENĖ

Balandžio 25 d., šeštadienio vakare, Jaunimo Centro didžiojoje salėje, įvyko L. K. B. Kronikoms leisti sąjungos vakaras.

Vakara atidarė ir visus susirinkusius pasveikino komiteto pirm. Karolis Milkovaitis. Maldą sukalbėjo kun. Jonas Borevičius, S. J.

Po puikios vakarienos prasidėjo programa. Žodį tarė jėzuitų provincijolas kun. Leonas Zaremba ir L. K. B. Kronikoms leisti sąjungos vicepirm. Algis Ba-

rakauskas (pirm. kun. K. Kuzminskas yra išvykęs Kronikų reikalais). A. Barakauskas pranešė, kad KRONIKOS leidžiamos 7 kalbomis ir platinamos ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe bei aprūpinamos vyriausybės, bibliotekos, universitetai. Jom leisti reikia daug lėšų, kurios ateina įvairiais keliais iš lietuvių visuomenės, organizacijų ir fondų. Dėkojo visiems rėmėjams ir dalyviams. Dabartinė Lietuvos istorija lietuvių rašoma ašaromis, krauju ir kančiomis. Mums tenka jų pastangas paremti aukomis ir įsigyti leidinius.

Gen. konsulė J. Daužvardienė, negalėdama asmeniškai dalyvauti, atsiuntė sveikinimą raštu, pasidžiaugdama sąjungos atliekamu darbu.

Po šių trumpų kalbų, prasidėjo meninė dalis, kurią atliko žinomi ir lietuviškoje visuomenėje populiarius solistai, vyras ir žmona — Margarita ir Vacys Momkai, akompanuojant muzikui Alvydui Vasaičiui. Tai nebuvo tik atkištinė programa, bet ištisas koncertas, kurio metu girdėjome 4 duetus ir 4 solo puikiai išpildytas dainas. Abu solistai buvo labai geroje formoje ir susilaukė šilto publikos priėmimo: nesiliovė plojimai ir biso šauksmai. Publika pavargo nuo plojimų, bet neišprašė mėgiamos dainos "Aš kepurės turiu dvi", kurią solistai Momkai ypatingai gražiai ir jautriai išpildė. Rengėjai solistus apdovanojo gėlėmis. Solistai honorarą paaukojo Kronikų leidimui. Meninei daliai vadovavo M. Marcinkienė.

Gausi ir turtinga buvo loterija, kurios laimikių tarpe buvo du dovanoti dideli ir puikūs paveikslai: dail. Ir. Morkūnienės ir kun. J. Domeikos. Pastarasis gyvena Arizonoje, yra pusiau paralizuotas ligonis, bet norėdamas paremti gerą darbą — KRONIKŲ leidimą, tvirtai įpakavęs, atsiuntė į Chicago.

Balio Pakšto orkestrui grojant, susirinkusieji pasišoko.

Dirvos bendradarbis Antanas Juodvalkis pokalbio metu su JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautu Kutkum.

J. Urbono nuotr.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ APYG. ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Apygardos suvažiavimas prasidėjo balandžio 26 d. 9 val. ryto Jaunimo Centro apatinėje salėje ir užtruko iki 2:30 val. p. p. Suvažiavimą atidarė ir pravedė apyg. valdybos pirm. Kazys Laukaitis. Maldą sukalbėjo PLB švietimo komisijos pirm. kun. Antanas Saulaitis, S. J.

Į prezidiumą pakviesti PLB pirm. V. Kamantas, JAV LB Krašto valdybos pirm. V. Kutkus ir Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. A. Razma.

Šiame suvažiavime dalyvavo 98 atstovai ir 12 svečių. Dalyvių tarpe buvo — 4 PLB valdybos, 4 Krašto valdybos, 10 tarybos narių, "Pasaulio lietuvių" redaktoriaus ir daugelio apylinkių pirmininkai.

Vyriausių organų pirmininkų pranešimų nekartosiu, nes jie yra panašūs į vakarykščius, pasakytus rajoniniame posėdyje. Šiame posėdyje buvo svarstomi Vidurio Vakarų apygardos reikalai. Plačiau kalbėta socialiniais reikalais, kuriuos referavo Jonas Šoliūnas, soc. reikalų tarybos narys. Aiškino apie vyr. amžiaus žmonėms reikalą užpildyti anketas. Anketos paruoštos moksliniu pagrindu ir pritaikytos amerikiečių reikalaujamoms žinioms. Anketos yra nevardinės, todėl būkštauti dėl kokių nors komplikacijų nėra reikalo. Žinios reikalingos, norint pagelbėti vyresnio amžiaus žmonėms, steigiant lietuvišką kaimą — Lithuanian Vil-

lage ir išreikalaujant valdžios pašalpas. Reikalui esant, būtų teikiama socialinė, religinė, teisinė, sveikatos ir kitokia pagalba. Jau dabar siaura soc. pagalba teikiama Margočio patalpose. Štai idėjai populiarinti jau veikia soc. skyrius Draugo dienraštyje, tariamasi su Dirvos ir Darbininko redakcijomis ir gaunamas palankus pritarimas.

Apyg. pirm. K. Laukaitis įteikė padėkos adresus dviems nusipelnusiems ilgamečiams apylinkių pirmininkams: Auroros — Domicelei Vizgirdienei ir Bridgeporto — Antanui Būgai. K. Laukaitis savo ir iždininko pranešimus įteikė raštu, o A. Katiliškytė pranešė apie apygardoje veikiančias lit. mokyklas. Šiais metais mokosi 793 mokiniai, dirba 111 mokytojų.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Vytenis Šilas. Pasauliečių teisėms šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ginti komiteto pirm. Algis Regis painformavo, kad mokykla nori gauti kapinių žemės plotą, kuriame būtų įrengta sporto aikštė. Iki šiol dioclezija atsispyrė šiai pagundai, bet komitetas budi, kad mūsų pirmūnų įgyta žemė nebūtų draskoma.

Dr. A. Razma painformavo apie II PL Dienas ir prašė visų paramos ir talkos. Renginys labai didelis, reikšmingas ir išlaidingas. Tik visų talka ir parama bus galima įvykdyti.

Diskusijų metu buvo paklašimų ir pasisakymų įvairiais klausimais. Reikia vėl užmegsti artimesnius ryšius su Baltaisiais Rūmais ir Valstybės departa-

mentu. R. Česonio ryšiai buvo labai naudingi. Miliūnas painformavo, kad tokie ryšiai jau pradėti megsti, tik sutrukdė nelemtas prezidento sužeidimas. Mano, kad ir prie respublikonų lietuvių reikalai bus tinkamai atstovaujami ir pabojami.

Apylinkių pirmininkų pradėti pranešimai buvo pertraukti, nes atėjęs laikas ir šeimininkės kvietė pietums.

Ir vėl antroje posėdžių dalyje neteko dalyvauti, nes reikėjo skubėti į koncertą. Grįžus į salę, pagavau tik paskutinį Lietuvos himno posmą.

Balandžio mėnuo prašosi skelbiamas Lietuvių Bendruomenės mėnesiu, nes įvyko reikšmingos konferencijos — Balandžio 11 ir 12 d. Dainavoje, 25 ir 26 d. d. Chicagoje. Tokio intensyvaus posėdžiavimo vieno mėnesio bėgyje dar nebuvo.

Vyriausios institucijos suplanavo, aptarė veiklos būdus ir perteikė apylinkėms pasisakyti ir vykdyti. Šios konferencijos buvo lyg priešvėlykinės rekolekcijos, bendruomenės veiklos klausimais. Parodytas visų dėmesys ir ryžtas, bus gera paskata ateities darbams. Krašto valdybos pirm. V. Kutkus, pavad. J. Urbonas ir Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė, jau ne pirmą savaitgalį skyrė bendruomenės reikalams, atvykę iš tolimų vietų. V. Kutkus yra keliaujantis pirmininkas, nes dažnokai pasirodo Chicagoje ir ne vien bendruomeniniais, bet ir Lietuvių Fondo bei kitais reikalais. (Yra L. F. tarybos narys). Ingridą Bublėnę matėme ir didžiajame Jaunimo Centro koncerte.

LB vadovams ir visiems nariams linkėtina sėkmingo darbo lietuviybės išlaikymo ir laisvinimo baruose. Laikas sujungti visas lietuviškas jėgas ir vieningai dirbti mūsų pavergtos tėvynės išlaisvinimui ir lietuviybės skiepijimui jaunimo tarpe.

DIDYSIS KONCERTAS

Jaunimo Centro valdyba, vadovaujama sumanios pirmininkės Irenos Kriaučiūnienės ir sudarytų komisijų, puošia ir tvarko sales ir kitus įrengimus. Sekmadienį (IV. 26 d.) susirinkusius į žvaigždžių koncertą, malo-

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CHICAGO

niai nuteikė naujos scenos užuolaidos, pakeitusios sudėvėtas, naudotas nuo pat Jaunimo Centro pastatymo. Didžiausios salės atnaujinimo darbai kuriam laikui apims, nes jau pakeistos langų užuolaidos ir įgyti baliams apskriti stalai, suteikiant lankytojams didesnę patogumą. Girdėti, kad dabar norima kibti į virtuvės atnaujinimą ir pertvarkymą. Darbas didelis ir išlaidingas, bet labai reikalingas, nes šeimininkės vargsta gamindamos maistą.

Šiems darbams įvykdyti reikalingos lėšos, kurios neatsiranda tik pagalvojus ar ranka pamojus, bet reikia surasti būdus joms sukelti. Vienas tokių būdų lėšoms sukelti, gerų Jaunimo Centro talkininkų dėka, buvo suorganizuotas geriausių solistų koncertas, įvykęs š. m. balandžio 26 d. 3 val. p. p. didžiojoje salėje. Dalyvavo 8 solistai. Koncertą pradėjo jauniausia solistė, dar tebeieinanti mokslus Rūta Pakštaitė, tęsė dainos veteranas Algirdas Brazis, Margarita Momkienė, Jonas Vaznelis. Pirmą koncerto dalį užbaigė M. Momkienė ir J. Vaznelis duetu padainavę operų ištraukas. Po pertraukos koncertą tęsė Stefan Wicik ir Algirdas Brazis duetu padainavę operos ištrauką. Po jų solo dainavo Nerija Linkevičiūtė, Stefan Wicik, Dana Stankaitytė, Algis Grigas ir duetu Linkevičiūtė su Algiu Grigu. Koncertą baigė duetu Dana Stankaitytė ir Jonas Vaznelis, padainavę iš G. Verdi operos "Likimo galia" ištrauką. Visam koncertui akompanavo muzikas Alvydas Vasaitis. Pro-

Bostono lietuviai

LAISVĖS VARPO KONCERTUI PRAĖJUS

Balandžio 26 d. So. Bostone įvyko lietuvių radijo valandėlės "Laisvės Varpas" pavasarinis koncertas, kuris prasidėjo punktualiai 3 valandą. Solistas Benediktas Povilavičius, akompanuojant komp. Jeronimui Kačinskui, dainavo: Oi, ant kalnelio, Nejaugi vėl, o, Dieve, Oi, ant kalno. Labai šiltai ilgais plojimais sutikti menininkai. Scenon įeina Berklee muzikos kolegijos ir Bostono konservatorijos

gramą pranešinėjo G. Mačiulytė.

Tokio koncerto, vargu, ar teks kada nors dar kartą išgirsti, nes sunku ir išlaikyti sukviesti į vieną vakarą net 8 solistus. Plojimams ir valiavimams nebuvo galo, bet jokio priedo, jokio biso nepavyko išspręsti. Visi koncerto dalyviai rengėjų buvo apdovanoti gėlėmis.

Irena Kriaučiūnienė dėkodama visiems programos išpildytojams ir dalyviams, išskyrė Algį Grigą, kurio pastangomis buvo sukviesti solistai. Kai publika išgirdo, kad visi programos dalyviai atsisakė honorarų Jaunimo Centro naudai, plojimams ir valiavimams nebuvo galo.

Po koncerto, kavinėje buvo vakarienė ir pabendraavimas su solistais. Visi sugiedojo ilgiausių metų Jaunimo Centrai, kad jis dar daug metų tarnautų lietuvių reikalams.

personalo, J. Kačinsko sudarytas kvintetas: Mathew Marvuglio — fleita, Steve Dziekonski — klarnetas, Mary E. Dollard — smuikas, Paul Tullis — viola ir Pier Belperon — violončelė. Kvintetas atlieka J. Gaidelio kvintetą — Moderato, Adagio, Allegro. Juos pakeičia sol. B. Povilavičius su Fr. Schuberto kūriniais: Palydovas, Gal tu rimtis ir Buvimas. Kaip kvintetui, taip ir solistui nesigailima katučių.

Po 15 minučių pertraukos J. Kačinsko "Lietuviškas Trio" — Skudučiai, Rauda ir Sutartinė, atlieka: M. Marvuglio, S. Dziekonski ir P. Tullis. Po jo V. Bakšio "Lirian Trio", atlieka M. Marvuglio, S. Dziekonski ir M. E. Dollard ir J. Kačinsko "Lietuvoje", atlieka: Marvuglio, M. E. Dollard, P. Tullis ir P. Belpero. Kvintetą vėl pakeičia sol. B. Povilavičius ir komp. J. Kačinskas. Jie atlieka: Baladė iš "Mefistofele" — A. Boito, Don Carlo — G. Verdi ir Mon piu andrai — W. A. Mozart. Ilgiems plojimams nenutilstant, jie dar atlieka: Teką mėnuo, teka žvaigždės, Išėjo mergaitė ir dar vieną dainą.

Visus menininkus publika labai šiltai sutiko ir išlydėjo ilgais plojimais.

Jau 27-neri metai kai oro bangomis skamba Laisvės Varpas garsindamas lietuvišką žodį, lietuvišką dainą, lietuvių kompozitorių kūrinius, vis ieškodamas naujų mūsų meno talentų, bet neužmiršdamas ir vyresniųjų. Du kartu į metus: pavasarį ir rudenį Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis patiekia mums po tokį aukšto lygio kultūrinį renginį. Tai gražus įnašas į lietuviybės palaikymą. Tokie renginiai yra kartu ir kultūrinė atgaila. Bet susimąstyme iškyla liūdni šešėliai: kur esame, kur didžioji dalis lietu-

vių visuomenės, jei salėje daug tuščių vietų? Argi tik privačiuose pasikalbėjimuose esame lietuviybės mylėtojai, lietuviško žodžio, lietuvių kultūros nešėjai ir puoselėtojai? Kažin kas ir kažin kur yra netvarkoje, kad mūsų salės tuštėja. Gal tai rengėjų kaltė? O gal tai mūsų atbukimas savajam gimtajam žodžiui, savajai kultūrai? Juk tokie, kaip šis renginys yra ne vien mūsų pasiklausimui, bet taip pat to žodžio radijo bangomis palaikymui.

Tuo pačiu laiku vyko antro aukšto salėje dail. Alfonso Dargio dviejų dienų meno paroda. Teko matyti, kad aplankę parodą nesikėlė į viršų į 3-čio aukšto salę, kur turėjo prasidėti koncertas, o vyko į namus ar kur nors kitur. Skaudus klausimas, bet nerandame atsakymo

kodėl? Visada sakėme, kad geras gyvenimas gadina žmones, ar nebus ir šiuo atveju?

Bostonas su apylinkėmis yra didelė lietuvių kolonija, o mes jau nebepajėgiame užpildyti tų nedidelių savų salių. Tuo gali džiaugtis tik mūsų tėvynės okupantas. Gi mes labai liūdime tokiais reiškiniais. Visi turėtume susirūpinti šiais reikalais ir lankyti bei remti lietuviybės palaikymo renginius. (pž)

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 13 d. 6:30 val. vakare šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone bus atnašaujamos šv. Mišios už mirusius ir kenturėjo prasidėti koncertas, o vyko į namus ar kur nors kitur. Skaudus klausimas, bet nerandame atsakymo mas.

"Amber Holidays"

1981 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

birželio 18	— \$1148.00	rugsėjo 3	— \$1148.00
liepos 6	— \$1068.00	rugsėjo 17	— \$1059.00
	(su Varšuva)	rugsėjo 24	— \$1059.00
liepos 20	— \$1112.00	spalio 8	— \$1019.00
rugpiūčio 3	— \$1112.00	gruodžio 26	— \$ 979.00
rugpiūčio 19	— \$1382.00		
	(su Ryga)		

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

REGISTRACIJOS REIKALU KREIPKITES Į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Įstaigai vadovauja:

Aldona ADOMONIS ir Albiną RUDZIŪNAS

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

AMERIKOS RYTINIO PAKRAŠČIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

RUOŠIA J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ—HARTFORDO APYLINKĖ
1981 GEGUŽĖS 31

TRINITY COLLEGE, FERRIS ATHLETIC CENTER
BROAD STREET, HARTFORD, CT.

PROGRAMOJE 300 ŠOKĖJŲ

JIEMS AKOMONUOS 30 ASMENŲ ORKESTRAS

ŠEŠTADIENĮ GEGUŽĖS 30: 7:30 V.V. SUSIPAŽINIMO VAKARAS

LIETUVIŲ KLUBE, TAURO RESTORANE, 227 LAWRENCE ST., HARTFORD, CT.

SEKMADIENĮ GEGUŽĖS 31: 9:00 V.R. ŠV. MIŠIOS ŠVČ. TREJYBĖS BAŽNYČIOJE,
51 CAPITOL AVE., HARTFORD, CT.

2:00 V.P.P. TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

PRAŠOME BILIETUS (VISI PO \$8.00) IŠ ANKSTO ĮSIGYTI PAS BIRUTĘ MONACO,
25 RICHARD RD., MANCHESTER, CT. 06040, ČEKIUS RAŠYTI:

LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL

A.A. ELENA KLIMANSKAITĖ — KLIMIENĖ

Gimė Elena 1899 m. rugsėjo 8 dieną, Marijos šventėje, Pašuvio valsčiuje, Kėdainių apskrityje.

Klodavo ji gėles Šiluvos Marijai, barstydavo žiedus procesijose Tytuvėnų bažnyčioj, pati šviesdama kaip pats dailiausias žiedelis. Klebonas ją pakeldavo, sakydamas, kad tai gražiausia mergytė iš visų.

Neužmiršo ji niekuomet Šiluvos Marijos, dažnai kalbėdavo apie Tytuvėnų bažnyčios grožį, pasakodavo apie kalvas ir pakrantes prie Gryžuvos upės, kur, gyvenant Pagryžuvio dvare, praleido pirmuosius savo vaikystės metus.

Ji nenorėjo gilintis į savo bajorišką kilmę, kuri jai atėjo iš abiejų tėvų — Klimansų ir Nutautų. Ji tikėjo į tikrą žmogaus vertę, bet ne tą, kuri pagrįsta "mėlynu krauju".

Mylėjo ji žmones, didžiavosi savo gražiomis ir protingomis draugėmis, stengėsi visus kartu suvesti, su pažindinti.

Dirbo ji švietimo ministerijoje, Kaune. Kartą vienas mažai pažįstamas bendradarbis, visų nustebimui, pradėjo Elena girti, tiesiog dievinti, kokia ji puiki, kokia gera. Bet paslaptis išliko, ir niekas nesužinojo, kad ji buvo giriama už tai, kad vargšą bendradarbį ištraukė draugų pamestą ir girtą iš griovio, baigiantį sušalti, parsivežė namo, sušildė, atgaivino ir išsiuntė namo, ir išlaikė jo nemaloniją paslaptį.

Dievas leido jai džiaugtis Lietuvos laisvės metais, susitikti mūsų istorinius asmenis. Prisimindavo ji, kaip Vincas Krėvė-Mivkevičius, lankydamasis švietimo ministerijoje, vis ateidavo prie jos pabūt, pakalbėt.

Susitikdavo ji Lietuvai vadovaujančius žmones dažnai, kartu su jais linksminosi svečiuose pas įvairius pažįstamus.

Ji labai garbė Petrą Klimą, pergyveno jo likimą. Jo žmonos Bronės sesuo Barbora Lesauskienė buvo jos dukters krikšto mama.

Kan. Juozas Tumas-Vaižgantas sutuokė ją su Petro Klimo broliu Adolfu Vytauto bažnyčioj Kaune, 1928 metais.

Vargo jai taip pat užteko. Elenai vos trejus metus sulaukus, jos tėvelis Vaclovas susigundė Amerikos laimčių svajonėmis ir išvažiavo, manydamas galėsiąs šeimą vėliau pasikviesti. Bet Ameriką jam tik vargą ir sunkias dienas tesuteikė, ir nebeteko Elenai daugiau tėvelį pamatyti. Jos mažiems, vos kelis metus turintiems broliukams ir sūtelei numirus nuo difterito epidemijos, liko ji viena su savo mylima mamyte Sofija. Lietuvai kylant laisvėje,

A. A. Elena Klimienė

Elena dirbo, vargo, bet visuomet savo mamą turėjo kartu, aprūpintą ir globojamą.

Bolševikų rusų okupacijos metu ji buvo šeimos širdis, trėmimų metu turėjo darbe šypsotis priešais ją pasodintą bolševikinę šnipę. Tik paskutinę rusų siautėjimo dieną 1941 metais,

ji buvo išgelbėta nuo ėjimo į darbą ir pakliuvimo į rusų rankas ir kulkos a. a. partizanės Taškūnaitės, kuri tuo metu gyveno Elenos namuose.

Elena tada sau pažadėjo, kaip ir daugelis lietuvių, kad daugiau tokio siaubo ji nebeturės, kad, jei reikės, bėgs viską palikus.

Per vokiečių okupaciją ji vaikščiojo mylių mylias ieškodama pieno, bei šiaip maisto, savo vaikams.

Rusams grįžtant į Lietuvą, Elena vedė savo šeimą į vakarus, į laisvės viltį.

Traukiniui sustojus su pabėgėliais Lenkijos Wrocław mieste ir vokiečiams ruošiantis pabėgėlius perkelti į "specialią" stovyklą, Elena sugalvojo, kad jeigu visi penki, visa šeima, vyras, vaikai, ir jos mamytė, ramiai išlips iš vagono ir ramiai, bet stipriai žingsniu, "naturaliai" visi eis link ten esamų vartų į miestą, tai vokiečiai pamanyt, kad taip reikia ir nesulaikys. Taip ir buvo. Visi ramiai išėjo į reguliarią miesto geležinkelio stotį, nusipirko bilietus ir išvažiavo į Miuncheną. Ten tikėjosi susitikti Argentinos konsulą Arnaldo Barsanti ir jo žmoną, lietu-

vę. Bet jie jau buvo vokiečių išvaryti.

Bavarijoje, Kemptene, Elena vėl vaikščiojo myliu mylias pas ūkininkus, kad parneštų vaikams pieno.

Atsisveikino ji ten ir su savo brangiąja mamyte Sofija.

Amerikoje, vyras Adolfas atvažiavo būdamas arti pensininko amžiaus ir ilgai negavo darbo. Vėl, Elena, pati viena, laikė savo šeimą, rūpinosi, mylėjo.

Ji niekad nesiskundė savo sunkiu darbu, visuomet turėjo jėgų, ir stengėsi kitiems padėti. Paskutiniaus pinigais, siuntė siuntinius į Lietuvą.

Vis prisimindavo ji kaip baisiai atrodė Petras Klimas ji nuėjo jį parsivesti namo, vokiečiams jį, po kelių mėnesių, atvežus į Lietuvą. Ir visuomet sielojosi visų kankinamų lietuvių likimu, pergyveno pasaulio įvykius, neatnešiančius palengvėjimo prispaustiesiems.

Ligos nuvarginta, ji vis dar tebesirūpino kitais, pati su savo likimu susitaukusi, ramiai laukdama kelių į savo Tikruosius Namus.

Jos gėlės, jos meilė, jau-

tėsi ir supo visus. Jos gydytoja sakė, kad ją ypač myli ir negali išivaizduoti kas galėtų jos nemylėti.

Viena brangi lietuvė, susipažinusi ją ligoninėje — Cleveland Clinic — vis rado laiko ją atlankyti, pas ją užbėgti, iš ryto, vidurdienį, po pietų. Ir ji pasakė, kad Elena buvo žmogus tokios kilnios ir mylinčios širdies, kad net ją sergančią aplankius, su ja pasikalbėjus, ji išeidavo iš jos pakelta dvasia, lengvesniu jausmu.

Dabar Elena jau gyvena savo Tikruose, Amžinuose Namuose apsupta Amžinos ir Didžiausios Meilės žiedais, kartu su Marija, Šiluvos, ir visos žemės, amžiname Džiaugsmo. Dievo Palaima dabar ją laiko, pažėmus ją netikėtai, staiga, balandžio 22 dieną.

Atsisveikinome su Elena balandžio 24 dieną Holy Cross kapinėse, Clevelande.

Atsisveikinome, iki vėl visi susitiksim. Jos meilė ir stiprybė temoko mus sekti jos dvasios pavyzdžiu, jos gėlėtu keliu.

Gaila Klimaitė

Kadangi jūs galvojate apie savo pinigus, yra gerai turėti užnugary stipriausį Ohio banką.

Šiais ekonomiškais laikais yra saugu turėti ryšį su AmeriTrust. Kadangi tai yra valstijos didžiausias ir stipriausias bankas, jūsų pinigai padėti AmeriTrust yra nemažiau saugūs kaip kitur.

Jeigu jūs ieškote užtikrinto taupymo plano, mes turime daugelį jų pasirinkimui — taupymo sąskaita, pajamų sąskaita, pensijų taupymo planas, aukšto procento "money-market" sertifikatai ir kiti. Ir visa tai yra apdrausta federalinės vyriausybės iki 100,000 dolerių.

Jei jūs atidarote čekių sąskaitą, mes siūlome keletą skirtingų rūšių, įskaitant naują procentus mokantį čekių planą.

Jeigu jums reikalinga paskola, ar norite kredito kortelės arba norėtumėte pradėti šeimos fondą, AmeriTrust gali jums padėti. Ir turėdami 84 skyrius ir tuziną Fast Cashier (R) mašinas visoje Cuyahoga apskrity, mes siūlome patogiausią bankinę operaciją mieste.

Sustokite bet kuriame AmeriTrust skyriuje tuoj pat ir duokite pradžia sėkmingai eigai.

AmeriTrust

Aukotojų, aukojusių 1981 m. Vasario 16-osios proga Lietuvių Bendruomenei,

S A R A Š A S

150 dol. — JAV LB Ohio Apygarda.

Po 100 dol. — M. E. Lenkauskas, M. J. Mikonis, B. J. Skrinska, T. J. Šonta.

70 dol. — A. S. Baltrušėnas.

57.50 dol. — šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos mokiniai.

Po 50 dol. — J. R. Ardys, V. Bložė, L. A. Čepulis, G. P. Karalius, I. J. Kijauskas, G. R. Kudukis, P. Milašius, O. M. Naumanas, dr. J. Maurukas.

Po 40 dol. — V. G. Bučmys, O. V. Rociūnas.

35 dol. — O. J. Žilionis.

Po 30 dol. — S. V. Ake-laitis, T. V. Urbaitis.

Po 25 dol. — E. S. Alšėnas, J. Balbatas, S. Barzdukas, N. P. Bielinis, A. Bielskus, I. R. Bublys, V. A. Butkus, B. V. Čyvas, A. B. Gražulis, V. V. Gruzdis, J. Gudėnas, J. M. Janavičius, P. Jucaitis, kun. G. Kijauskas, E. J. Malskis, B. B. Paulionis, E. V. Rack, I. J. Stankaitis, V. Stankus, M. J. Švarcas.

Po 20 dol. — M. J. Apanavičius, S. Astrauskas, A. Balas, E. B. Bernotas, V. Biliūnas, V. Čepukaitis, R. D. Degėsys DDS, S. Jankauskas, A. Juozaitis, N.

Kaminskas, L. H. Kripavičius, J. Mačiulis, B. P. Mainelis, D. Mikoliūnas, J. Naujokaitis, N. V. Palubinskas, A. V. Palūnas, J. M. Palūnas, O. K. Ralys, L. Rociūnaitė, V. Stankauskas, D. V. Širgėdas, J. Stempužis, J. E. Stepas, P. Stungys, M. Žitkus.

16 dol. — N. G. Juškėnas.

Po 15 dol. — J. Augustas, E. Janulis, S. L. Kežėnis, S. M. Lukas, A. B. Maželis, I. Plechavičius, J. J. Račyla, V. Rutkauskas, R. E. Šilgalis, A. Steponavičius, I. A. Sušinskas, L. Unguraitis, M. V. Valys, J. B. Vasaris, S. K. Žiedonis.

14 dol. — S. D. Jurgaitis.

Po 12 dol. — A. B. Klimas, M. V. Matulionis.

Po 10 dol. — J. M. Abraitis, A. Ambrazas, L. Augulis, A. V. Bakūnas, L. Banis, J. Barniškis, M. Barniškis, J. J. Biliūnas, A. Brazaitis, J. G. Čyvas, J. Damušis, V. Degutis, B. S. Garlauskas, T. Gaška, A. V. Giedraitis, Z. K. Gobis, kun. A. Goldikovskis, I. Grigaliūnas, J. Jakštas, O. J. Jankus, E. Jocius, I. Jonaitis, O. J. Kalvaitis, J. Kazėnas, S. V. Knistautas, P. Kudukis, S. S. Laniauskas, V. Z. Leger, V. Maciejauskas, B. Malcanas, V. Matulionis, M. V. Mariūnas, S. Mikalauskas, A. Mikoliūnas, I. Muiliolis, L. Nagevičius, J. J. Naujokaitis, R. Orintas, O. K. Palubinskas, V. J. Ramūnas, A. K. Rastauskas, K. Rociūnaitė, Ant. Rukšėnas,

A. Rutkauskas, A. L. Sagys, E. J. Saikus, V. Samatauskas, A. J. Šiaučiūnas, M. V. Skirpstas, S. H. Stasas, V. Tamulis, B. V. Taraška, R. H. Tatarūnas, A. Vedegys, O. M. Vinclovas, B. Žiugžda.

7 dol. N. V. Andriušaitis.

6 dol. — A. J. Rastenis.

Po 5 dol. — A. J. Andrijauskas, A. Andriušaitis, V. Bačiulis, K. Balaišis, J. Budrys, S. Butrimas, J. Citulis, L. V. Civinskas, O. Dailidė, V. B. Davis, J. B. Dumbrys, E. Gausys, S. J. Ignatavičius, J. Ilenda, P. E. Joga, O. Kašuba, J. Kaunas, V. O. Kavaliūnas, P. Kliorys, V. Lukauskas, A. M. Liutkus, S. Mačys, P. Marcinkevičius, G. Natkevičius, R. Price, A. Sadauskas, A. Šemeta, V. Steponavičius, S. S. Sviderskas, J. Tallat-Kelpša, B. Urbonavičius, V. A. Vaičaitis, P. J. Vencius, I. Verbyla, U. Verbyla, E. Vyšniauskas.

4 dol. — P. Šukys.

Po 3 dol. — J. Minkūnas, K. Širvinis.

Po 2 dol. — I. Belzinskas, K. Kalvaitis.

Iš viso 3,343 dol.

LB CLEVELANDO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Š. m. gegužės mėn. 3 dieną DMNP parapijos salėje įvyko LB Clevelando apylinkės narių visuotinis susirinkimas. Ilgametis apylinkės pirmininkas Jurgis Malskis sklandžiai ir tvarkingai vedė susirinkimą, kuriame, deja dalyvavo labai mažas skaičius žmonių. Nors apylinkės sąrašuose randama virš 400 šeimų, bet susirinkime dalyvavo vos virš 50 asmenų, o jų tarpe tik dvi jaunimo atstovės. Susirinkimas praėjo sklandžiai. Net ir ties rinkimų paprastai ištęsta procedūra nereikėjo ilgai gaišti. Pagerbus atsistojimu a. a. buvusi valdybos narį, vicepirmininką Br. Gražulį, pagal nusistovėjusią tvarką pasiūlius kandidatus ir jiems sutikus, susirinkimui pritariant naują valdybą sudaro šie asmenys: Jurgis Malskis, Viktoras Mariūnas, Ingrida Bublėnė, Zita Kripaviūtė, Nijolė Lenkauskaitė, Vytautas Biliūnas, Vladas

Bacevičius ir Vincas Skrips-tas. Susirinkimas buvusiam išdininkui Stasiui Astrauskui padėjo už jo ilgametį darbą valdyboje. Stasys Astrauskas pareiškė daugiau nekandidatuosiant, nes pagaliau nutaręs "pilnai išeiti į pensiją".

Revizijos komisija, susidaranti iš Juozo Žilionio, Vinco Akelačio ir Alberto Sušinsko, susirinkimui prašant, liko ir sekančiai kadencijai.

Tenka apgailestauti, kad LB Clevelando Apylinkė,

kuri kasmet atlieka nemažus darbus, savo susirinkimams neranda tinkamo dėmesio. Patirtis rodo, kad apylinkės darbas yra mūsų visuomenės remiamas, ką įrodo pelningi grandioziniai renginiai, tačiau nerodo susidomėjimo pačios valdybos darbų našta nei to darbo rezultatais. Gi jaunimas, kurio veiklą bendruomenė visokeriopai remia, taip pat sekdamas vyresniaisiais, susirinkimuose nedalyvauja.

(ab)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

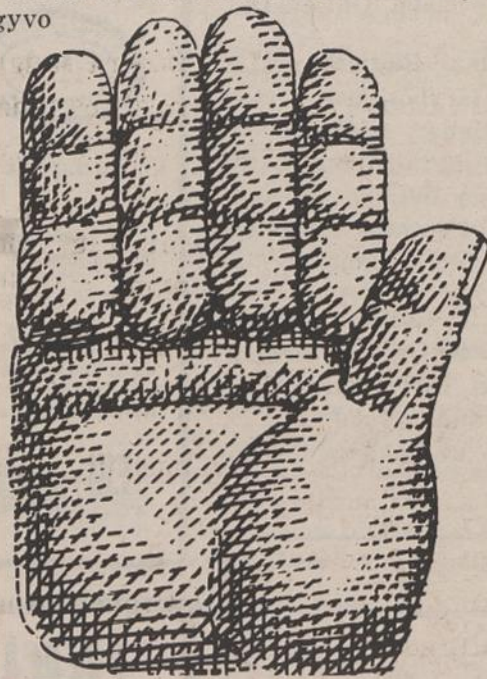
CLEVELAND, OHIO 44114

IŠGELBĖJIMUI GYVYBIŲ, ŠVIESOS IR PINIGŲ.

Šalin rankas!

Tai yra pats svarbiausia dalykas prisiminti, kada matote nukritusius elektros laidus. Jei jus matot nukritusį laidą, atsitraukite nuo jo. Jei matysit žmogų prisilietusį prie laido, nieko nelieskit. Palietimas to asmens būtų tolygus palietimui gyvo

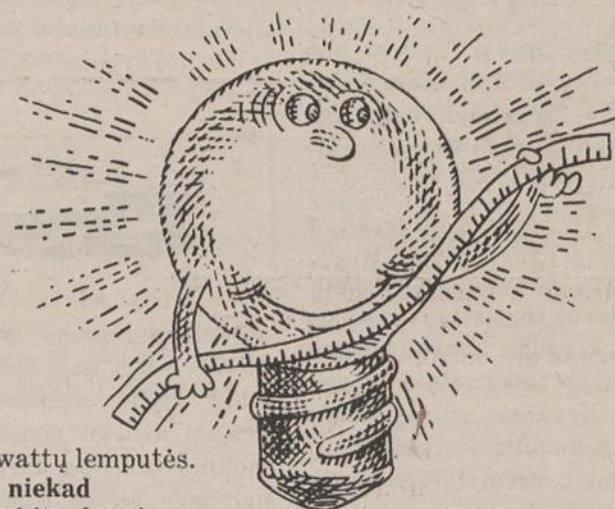

laido. Skambinkite The Illuminating Company tuoj pat. Žinoma, jūs visada turite būti atsargūs prie elektros laidų. Nenaudokite metalinių kopečių arti laidų. Nelipkite į elektros stulpus. Ir pasakykite vaikams, kad nežaistų su savo aitvarais ir lėktuvėliais arti elektros laidų.

Watts a lumen?

"Watt" yra matas kiek elektros šviesos lemputė naudoja. "Lumen" yra matas šviesos kiekio kurį duoda lemputė. Kadangi lemputės tiek pat wattų gali duoti skirtingą kiekį šviesos, atidžiai skaitykite lemputės įpakavime, kad galėtumėte gauti daugiausiai šviesos su mažiausiu wattų skaičiumi.

Čia yra dar vienas šviesos patarimas: lemputės pajėgumas didėja su didesniu wattų skaičiumi. Pav. viena 150 wattu lemputė duoda daugiau šviesos negu

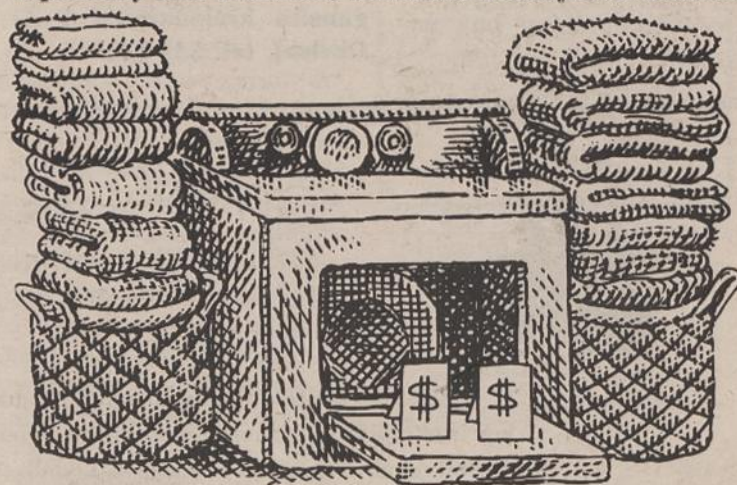

dvi 75 wattų lemputės.

Tačiau niekad nenaudokite daugiau wattų lemputes kaip yra rekomenduojama lempoje. Jeigu lempa turi daugiau negu vieną lizdą, kiekviename turi būti lemputė, ir ne viena neturi viršyti wattų rekomendacijos.

Kita kainos etiketė.

Šiandien, kada jūs renkatės pagrindinį apyvokos reikmenį, jūs dažnai randate "antros kainos etiketę" apsvaistymui. Tai yra etiketė ant reikmens rodanti naudojimo kainą (ar EER for Energy Efficiency Rating-, kambario vėsintuvui). Remiantis gautais rezultatais mėginimo visų rūšių reikmenų, šie apskaičiavimai duos jums apytikrą supratimą kiek kiekvieno reikmens naudojimas kainuos

dar prieš jums

perkant, palyginus įvairių firmų gaminius. Tos etiketės yra privalomos įstatymu ant šaldytuvų, skalbiamų ir indų plovimo mašinų, karšto vandens tanko ir pečiaus. Idomu, kad metinė energijos kaina kitų firmų reikmenų skiriasi taip mažai, kad etiketės nereikalaujamos. Tai apima džiovituvus, televizijos apatus, namų šildymo priemonės, išskirus centralinius pečius, dregmės kontroliuotojus, viryklas (įskaitant microwave viryklas).

Answers from The Illuminating Company.
The Energy Makers.

MALONIAI KVIEČIAME JUS Į

PIANISTO ANTANO SMETONOS KONCERTĄ

ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 16 D.
7 VAL. VAK.

ANTANAS SMETONA

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJ

Programoje:

SCARLATTI — Penkios sonatos
BEETHOVENO — Pathétique sonata
CHOPINO — 2 polonezai
Fantaisie — Impromptu ir
Baladė F-Dur
SCHUBERTO — Trys pomirtiniai impromptu.

IĖJIMAS \$3.00.

PENSININKAMS IR JAUNIMUI \$2.00

Rengia DMNP PARAPIJA

TRAGISKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas įvyks š. m. birželio 13-14 d.d., Edgewater parke, Clevelando vakarinėje dalyje, tarp Erie ežero ir Lake Ave. netoli West Blvd.

Šeštadienį, birželio 13 d. 9 val. ryte bus pakeltos Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos ir pastatytas aukštas kryžius, simbolizuojant Baltijos tautų sunkią vergiją. Kryžius bus laikomas iki sekmadienio popietės.

Sekmadienį, birželio 14 d. 12 val. įvyks pagrindinis minėjimas - pamaldos, kurias atlaikys kun. kleb. J. Bacevičius, kun. kleb. A. Goldikovskis ir latvių bei estų protestantų kunigai. Iškilnių metu giedos LTM Čiurlionio Ansamblis, vadovaujamas komp. A. Mikulskio.

Visos organizacijos ir plati Clevelando lietuvių visuomenė prašoma gausingai dalyvauti. Smulkiau bus paskelbta vėliau.

Minėjimą rengia Clevelando Baltiečių Komitetas (ALT Clevelando Skyrius, Clevelando Latvių Sąjunga ir Estų Tarybos Ohio Apygarda).

• **OHIO AUTO BODY**, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• **APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.**

• Šv. Kazimiero lit. mokykla išleido savo mokyklos moksleivių metraštį (1980-1981) "Lelija". Redagavo: Dalia Kašubaitė, Nida Marcinkevičiūtė, Daina Mataitė, Vilija Ramūnaitė ir Lana Vyšnionytė. Redaktoriams padėjo mokyklos direktorė Vida Bučmienė. Metraštis 140 psl., minkštais viršeliais, gausiai iliustruotas nuotraukomis ir piešiniais, su persiuntimu kainuoja 2 dol. Užsisakyti pas mokyklos direktorę V. Bučmienę, 17702 Crestland Rd., Cleveland, Oh. 44119.

• Ona Biežienė, ALT S-gos tarybos narė, gyv. Long Valley, padidino Vilties draugijoje įnašą, atsiųsdama 100 dol., tuo tapdama keturguba šimtininke. Ačiū už paramą.

• Naujosios Anglijos šaulių rinktinė per pirm. J. Stašaitį, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• LB Phoenixo apylinkės valdyba, pildydama visuotinio susirinkimo nutarimą, Dirvai paremti per išd. H. Boką atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

GINTARO VALGYKLOJE

877 EAST 185 STREET

Tel. 531-2131

VĖŽIŲ VAKARIENĖ KETVIRTADIENĮ, GEGUŽĖS 21 D.

5:30 — 7:30 val. vakaro.

\$15.00 ASMENIUI.

Rezervacijas užsakyti iki
gegužės 19 d.

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS
ISTAIGOS
ADMINISTRATOR

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

amber studios, inc.

505 East 185 Street,
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Foto ir tapybos pamokos: Tapyba — antradieniais su Rimu Laniausku ir ketvirtadieniais su Nijole Palubinskiene.

Foto — pradedantiems trečiadieniais su Antanu Kalvaičiu ir pirmadieniais pažengusiems su Andriumi Venclausku.

Studija atidaryta: pirmadieniais ir penktadieniais 12-6 v. v., antradieniais ir ketvirtadieniais 12-9 v. v. Šeštadieniais 10-6 v. v., sekmadieniais 11:30-2 v. p. p. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

LAUKIAME VISŲ PIRMOJE PREMIJŲ ŠVENTEJE

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba gegužės 17 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose rengia pirmąją Premijų šventę. JAV LB Kultūros Tarybos 1980 metų premijas laimėjo: Kazys Bradūnas, Alfonsas Mikulskis, Dalila Mackialienė, Viktoras Vizgirda ir konkursinę dramos premiją Algirdas Landsbergis ir Povilas A. Mažeika. Ši šventė tai pirmoji mūsų išeivijos ir pirmoji lietuvių tautos kultūros istorijoje. Šios šventės šeši 1980 metų laureatai atvyks atstovauti išeivijos kūrybinės dvasios platumas ir jėgą.

Po premijų įteikimo meninę dalį atliks Kazys Bradūnas, Dalila Mackialienė ir Algirdas Landsbergis. Po programos kavutė su svečiais.

Kviečiame visus Clevelando lietuvius kuo gausiau dalyvauti ir paliudyti mūsų tautinę gyvybę, trykštančią iš pačių gyviausių šaltinių per poetinio žodžio ir muzikos meną, per dailės ir vaidybinį meną.

JAV LB Kultūros Taryba

SVEČIAI CLEVELANDE

I Pirmąją Premijų šventę atvyksta visi 1980 metų laureatai, PLB vicepirmininkas V. Kleiza, JAV LB Krašto valdybos pirm. V. Kutkus, Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. G. Balukas, dr. R. Šilbajoris ir eilė kitų svečių.

DAILĖS PARODA

Š. m. gegužės mėn. 23-24 d.d., DMNP parapijos salėje, įvyks įvairių dailės meno ir tautodailės paroda. Parodoje dalyvauja šie dailininkai ir menininkai: V. Stančikaitė-Abraitienė, Birutė Gedvilienė, Carolyn Garlauskienė, Lucija Eidimaitė, Mirga Kižienė, Eglė ir Amanda Muliolienė, Pranas Neimanas ir kiti.

Bus išstatyti a. a. Broniaus Gražulio paveikslai.

Parodą puoš tautodailės audiniai ir gintaro išdirbiniai.

Parodos atidarymas gegužės 23 d., šeštadienį, 7 v. v. — uždarymas sekmadienį, 4 v. p. p.

Visi maloniai prašomi šią įvairią ir įdomią parodą apsilankyti.

Rengia D. L. K. Birutės Draugijos Clevelando skyrius.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PIRMOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ SU MENINE PROGRAMA

Kultūros Tarybos 1980 metų laureatai:

POETAS KAZYS BRADŪNAS
RAŠYT. ALGIRDAS LANDSBERGIS
REŽ.-AKT. DALILA MACKIALIENĖ
POVILAS A. MAŽEIKA
KOMP. ALFONSAS MIKULSKIS
DAIL. VIKTORAS VIZGIRDAS

1981 m. gegužės 17 d.,

sekmadienį, 4 val. p. p.

Clevelando Lietuvių Namuose

877 East 185th Street,

Cleveland, Ohio 44119

**Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašų
į lietuvių kultūrą.**

JAV LB KULTŪROS TARYBA

Clevelando lietuvių respublikonų veikėjas Vincas Čečys (viduryje) su Cuyahogos apskrities komisijonieriais — Virgil Brown (kairėje) ir Vince Campanella (dešinėje).

Mary Jo Rawlins nuotr.

APSKRITIES KOMISIJONIERIAI BROWN IR CAMPANELLA SU TAUTYBIŲ ATSTOVAIS

AURELIJA BALASAITIENĖ

Giedrą balandžio 30-osios vakarą kukloje, bet gražiai dekoruotoje Knight of Columbus salėje įvyko įdomus pobūvis, šeimininkais buvo Cuyahoga apskrities komisijonieriai: Virgil Brown ir Vincent Campanella. Į šį pobūvį buvo sukviesti tautybių atstovai, radijo programų ir laikraščių redaktoriai, jų tarpe ir Dirva, kurią aš buvau redaktoriaus paprašyta atstovauti.

Paskutiniuoju metu tautybės Clevelande sudarė koaliciją, kurios jėgą politiniame gyvenime pradeda vertinti ir jausti ne vienas rinktas administracijos pareigūnas. Clevelandas pasižymi ne vien gausiomis tautybių kolonijomis, bet taip pat ir tuo, kad ištisas eilė aukštų pareigūnų save priskiria prie vienos ar kitos tautinės grupės. Jų tarpe žinomas buvęs miesto meras Ralph J. Perk, dabartinis meras George Voinovich ir kiti.

Prie gražiai padengtų ir gyvais gvazdikais papuoštų

stalų būriavosi savos grupės asmenys. Čia skambėjo babelio bokšto aidai, nes buvo kalbama graikų, lenkų, lietuvių ir visomis kitomis kalbomis. Lietuvių buvo apie 14 asmenų. Pirmieji pasisveikinimai vyko prie kampe įrengto vaišingo baro. Buvo malonu matyti Juozą Stempužį, populiarijį Tėvynės Garsų radijo vlandėlės vedėją, kuris pereinčių metų gruodžio mėn. 12 dieną atšventė savo 20 metų darbo Cuyahoga Apskritis Kontrolieriaus įstaigoje sukaktį ir šiuo metu eina prekybos ir pramonės investicijų departamento administratoriaus pareigas. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, "Day of Shame" autorius, einantis Komisijonieriaus Virgil Brown administracinio asistento pareigas, vaikštinėjo tarp šeimininkų ir svečių. Nuotaika buvo maloni, jauki ir savotiškai įdomi, nes nebuvo aišku, ko čia visi susirinkome. Tuo tarpu triukšmingas orkestras grojo populiarios

muzikos numerius. Juozas Stempužis lietuvių supažindino su savo neseniai pareigas perėmusiu viršininku, armėnų kilmės jaunu žmogumi, Matthew Hatchadorian.

Pasivaishinę skaniai pietumis, laukėme programos, kuri mums turėjo malonią staigmeną. Pagrindinė vakaro tema nebuvo balsų ir populiarumo ieškojimas, bet viešas tautybių vieningo darbo pripažinimas ir prezidento Reagano ekonominės vidaus politikos rėmimas. Įdomu buvo ir tai, kad pagaliau viešai ir oficialiai buvo pareikšta, kad ir juodosios rasės mažuma randa reikalo suartėti su tautybių grupėmis ir su jomis bendradarbiauti. Virgil Brown, juodosios rasės atstovas, ir Vincent Campanella, italų kilmės komisijonierius, vieningai padarė bendrą deklaraciją, remdami prezidentą, susilaukdami stiprių plojimų. Taip pat buvo pranešta, kad ukrainiečių kilmės Eugene Magocky skiriamas

aukštam Ekonominio Plėtimo Departamento direktoriaus postui (Department for Economic Development). Tuo pačiu metu abu komisijonieriai pabrėžė, kad joks nelaimės ir vargo prislėgtas asmuo nenukentės dėl to, kad federalinė valdžia mažina paramą įvairioms šalpos programoms.

Svečių kalbėtojų tarpe buvo ir populiariusis Ralph Perk, kuris trumpai nupaskojo tautybių centro kūrimosi ir tautybių solidarumo istoriją Clevelande. Jo kalba buvo pasitiktą ovacijomis.

Programai pasibaigus svečiai dar ilgai nesiskirstė, dalindamiesi įspūdžiais ir susipažindami su kitų tautybių atstovais. Atrodo, kad tokio pobūdžio pobūvis laikytinas pasisekusiu, jei apskrities komisijonieriai norėjo tautybių mažumas supažindinti su savo politiniu nusistatymu aktualiais dienų klausimais ir tuo pačiu suartinti skirtingas grupes artimesniam susipažinimui ir glaudesniam bendradarbiavimui ateity.

PIETŲS SU LAUREATAIS

Prieš Premijų šventę 2 val. p. p. Lietuvių Namų Gintaro restorane įvyks pietūs su šventės laureatais ir svečiais. Kas norėtų pietuose dalyvauti, malonėkite iki penktadienio užsiregistruoti pas J. Malskį telef. 486-9165. Kaina 10 dol. asmeniui.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DIRVA

ŽAIDYNĖS BALTIMORĖJE

Ši savaitgalį, gegužės 16-17 d. d., Baltimorėje, Md. įvyksta XXXI-sios Š. Amerikos Lietuvių metinės sporto žaidynės, kurias vykdo Baltimorės Lietuvių Atletų Klubas.

Žaidynių programoj vyks 1981 m. š. A. Lietuvių

krepšinio, tinklinio, šachmatų ir plaukimo pirmenybės, įvairiose amžiaus klasėse.

Žaidynėse dalyvauja šie sporto klubai: Toronto Aušra, Toronto Vytis, Hamiltono Kovas, Chicagos Neris, Chicagos ASK Lituanica, Chicagos Žara, Cicero Ateitis, Detroito Kovas, Clevelando Žaibas, Bostono Gran-

dis, New Yorko LAK, Philadelphia's Aras, Washingtono Vėjas ir Baltimorės LAK.

Žaidynėse užsiregistravo dalyvauti 29 krepšinio ir 18 tinklinio komandų, be to dar būrelis plaukikų ir šachmatininkų. Bendras dalyvių skaičius sieks 500 sportininkų.

Iš Clevelando į žaidynes vyksta net 8 komandos, 3 krepšinio ir 5 tinklinio, šalia to, dar apie tuzinas plaukikų. Viso apie 80 sportininkų.

• Algirdas Budreckas, šaulių Sąjungos literatūrinėje popietėje, paskaitys iš savo išleisto poezijos "Prie tėvynės aukuro" keletą eilėraščių š. m. gegužės mėn. 17 d. 3 val. p. p. šaulių namuose, 2417 W. 43 St., Chicagoje.

ALT TAUTOS FONDUI PASKYRĖ 4000 DOL.

Amerikos Lietuvių Taryba, remdama VLIKo vykdomus Lietuvos laisvinimo darbus, savo posėdyje balandžio 28 d. paskyrė VLIK vadovaujamam Tautos Fondui 4,000 dol. Posėdy dr. K. Šidlauskas painformavo apie lietuvių reikalams naudingą pasitarimą su sen. Dixonu, atvykusiu į Chicago. Inž. Gr. Lazauskas, painformavo, kad jau išspausdinti papildyti ALT įstatai, surinkta spaustuvėje IV laida leidinio "Lithuania", surinktas leidinys Kongrese pasakytų kalbų apie Lietuvos laisvę. Pranešė apie nusistatymą išleisti Lietuvos genocido albumą, panaudojant a. a. dail. Z. Kolbos surinktą medžiagą. Dr. L. Kriaučeliūnas painformavo apie baigiamuosius darbus, organizuojant gegužės 14 d. priėmimą senato rūmuose, minint Amerikos Balso lietuviškų radijo programų 30 metų sukaktį.

Aptarus ALT ateities veikimo gaires, kas darytina tolimesnėj Madrido konferencijos eigoj ir po jos. Nuspręsta kelti mintį, kad reikia kovoti ne vien prieš terorizmo apraiškas, bet ir Maskvos vykdomą terorą okupuotuose kraštuose. Nusistatyta stiprinti ryšius su kitomis pavergtomis tautomis. Aptarta politinės vienybės siekimas tarp lietuviškų grupių, svarstyta ALT organizacijų skaičiaus plėtimo reikalas, priimant konkrečius nutarimus dėl jaunimo organizacijų. Svarstant ALT finansinius reikalus, išryškėjo, kad jie šiemet yra dar geresni.

NAUJAS CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS PIRMININKAS

Nauju Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininku metinėje konferencijoje balandžio 26 d. išrinktas ALT centrinės valdybos narys Petras Bučas. Chicagos Lietuvių

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ALT S-GOS SEIMAS

A. L. Tautinės Sąjungos septynioliktas seimas įvyks puikiame Hyatt Regency viešbutyje, Dearborn, Fair Lane Center, Michigan, š. m. gegužės 23 d., šeštadienį, 9:00-10:30 atstovų ir visų svečių registracija, o 10:30-12:00 iškilmingas posėdis. Seimą atidarys seimui rengti komiteto pirmininkas J. Švoba, himnai, invokacija, Sąjungos pirmininko A. Mažeikos kalba, sveikinimai ir Augustino Kuolo paskaita. Po pertraukos seks ALT S-gos darbo posėdis ir Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijos Draugijos "Viltis" narių suvažiavimas.

8 val. vakaro tame pačiame gražiame viešbutyje Seimo banketas. Rengėjai laukia ir vietinių lietuvių iš Detroito apylinkės, vietinių organizacijų atstovų gausaus atsilankymo į seimo iškilmingą atidarymą ir į Seimą banketą.

Sekmadienį, gegužės mėn. 24 d. seimo darbo posėdžiai prasidės 10 val. ryto, iki 12 val. ryto laikas skiriamas pamaldomis.

DLOC NAUJA VALDYBA

Balandžio 28 d. Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba pasiskirstė pareigomis taip: adv. Raymondas Sakis — pirmininkas, dr. Algis Barauskas — I vicepirmininkas, adv. Algirdas Ambroze ir Bernardas Brizgys — vicepirmininkai.

Stasys Šimoliūnas — sekretorius, Romas Macionis — protokolų sekretorius. Petras Bliūdžius — finansų sekretorius, Antanas Vaitėnas — izdininkas. Adv. Algirdas Ambroze ir Bronius Valiukėnas — specialioms reikalams. Antanas Sukauskas, Antanas Grinius, Bernardas Brizgys ir Kazys Gogelis — informacijai.

Dr. Algis Barauskas, adv. Raymondas Sakis, adv. Algirdas Ambroze, Saulius Šimoliūnas ir Gražina Vaškelytė — atstovai pavergtų tautų komitete.

Dr. Stefanija Miškinienė, dr. Algis Barauskas, Antanas Sukauskas, Vitalija Vaškelytė, Bernardas Brizgys ir Saulius Šimoliūnas — atstovai Pabaltiečių komitete.

Antanas Sukauskas, Eug. Bulotienė, Kazys Gogelis, Dana Žebraitienė, Česys Šadeika, Bernardas Brizgys, Antanas Vaitėnas, Petras Bliūdžius — Pavergtų tautų festivalio komiteto nariai.

Taryba savo konferencijoje Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos laisvinimo reikalams įteikė iš surinktų aukų 9000 dolerių.

LABAI SVARBU

ALT S-gos Seimo bankete dainuos solistė Liucija Mažeikienė, jai okompanuos Vidas Neverauskas, šokiams gros Neo-Lithuania orkestras, v a d ovaujamas Algio C. Modesto, iš Chicagos.

Visi atvykstantieji į seimą, o taip pat Detroito ir apylinkės lietuviai ir jų šeimos kviečiami gausiai dalyvauti Seimo bankete, kuris bus gegužės 23 d. 8 v. v. Hyatt Regency viešbutyje prie Michigano Avenue tarp Southfield greitkelio ir Evergreen Rd.

Dalyvaujančių Seimo bankete žmonių skaičius iš anksto turi būti pateiktas viešbučio vadovybei, todėl yra labai svarbu iš anksto užsiregistruoti. Apie dalyvavimą pranešimus siųsti: Stasiui Šimoliūnui, 16817 Stoepele St., Detroit, Michigan 48221. Tel. (313) 861-5975, arba Jonui Švobai, 1594 Beaupre, Madison Hts., Mi. 48071. Tel. (313) 547-2859.

Pranešimai atsiųsti po gegužės 17 d. nebus galima įtraukti į dalyvaujančių sąstatą.

BALFO 76-TOJO SKYRIAUS NAUJA VALDYBA

Gegužės mėn. 3 d. Balfo 76-tojo skyriaus įvykusiame metiniame susirinkime išrinkta valdyba: Alfonsas Juška — pirmininkas, kun. Alfonsas Babonas, Romas Macionis ir Lidija Mingėlienė — vicepirmininkai, Vladas Staškūnas — sekretorius ir izdininkas, Česys Šadeika — finansų sekretorius, Ona Šadeikienė — parengimų vadovė, Antanina Jonynienė, Česlava Plurienė, Kazys Sragauskas — valdybos nariai.

Revizijos komisija: Rožė Ražauskienė, Antanas Sukauskas ir Antanas Vaitėnas.

Įvykstančiame ši rudenį Balfo seime Detroito, atstovais dalyvaus visa valdyba, revizijos komisija ir priedui dar pririnkti: Antanas Norus, Antanas Grinius, Bernardas Brizgys ir Vincas Tamošiūnas. Susirinkimas įvyko šv. Antano parapijos patalpose. Jį pravedė Vincas Tamošiūnas, sekretoriavo Vladas Staškus. Dalyvavo 25 skyriaus nariai.

• 1941 m. sukilimo ir Lietuvos rezistencijos minėjimas įvyks gegužės 24 d. 12 val. Kultūros Centre. Kalbėtojais bus: prof. dr. Adolfas Damušis, buvęs laikinosios 1941 m. Lietuvos vyriausybės pramonės ministeris ir Vladas Šakalys — dabartinis rezistentas. Kviečiami visi dalyvauti. Rengia Lietuvos Fronto Bičiulių Windsoro-Detroito skyrius.

P A D Ė K A

Mūsų mylima motina

A. A.

EMILIA VENCLAUSKIENĖ

mirė š. m. gegužės 1 d. ir buvo palaidota Visų Sielių kapinėse.

Nuoširdi padėka Šv. Jurgio parapijos klebonui kun. J. Bacevičiui už gedulingų Šv. Mišių auką ir palydėjimą į kapines. Dėkojame Šv. Jurgio parapijos chorui už giedojimą bažnyčioje Šv. Mišių metu ir Čiurlionio ansambliui už giedojimą koplyčioje. Ačiū visiems už atsilankymą koplyčioje, už užprašytas Šv. Mišias ir pareikštą užojautą.

Ačiū taip pat karsto nešėjams. Dėkojame Jakubs & Son laidotuvių direktoriui už nuoširdų patarnavimą.

Nuliūdę sūnūs

ANDRIUS-SAULIUS IR VYTAS

Brangiai Motinai

ELENAI KLIMIENEI

mirus, jos vyrui ADOLFUI, sūnui LAIMUČIUI KLIMUI su šeima ir dukrai GAILAI nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Jadzė ir Vladas
D a u t a i

Aldona ir Edmundas
B l i u m e n t a l i a i

Danutė ir Algis
P e n k a u s k a i

Brangiai Motinai

ELENAI KLIMIENEI

mirus, krikšto tėvui LAIMUČIUI KLIMUI reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdi

Jolanta Bliumentalytė
ir
Ronaldas Dautas

ALEKSANDRUI KASNICKUI

mirus, jo brolių VYTAUTĄ, kitus artimuosius, nuoširdžiai užjaučiu

ALFONSAS BURNEIKA